

PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA

OPUNOMOĆENIH ROMSKIH UZORA:
OSPOSOBLJAVANJE ZA MENTORSTVO I
MOTIVIRANJE MLADIH ROMA

**Sufinancira
Europska unija**

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili nacionalne agencije. Ni Europska unija ni agencija ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA

OPUNOMOĆENIH ROMSKIH UZORA: OSPOSOBLJAVANJE ZA MENTORSTVO I MOTIVIRANJE MLADIH ROMA

ROMA INFLUENCERS (RomIn)

SVRHA PROGRAMA OSPOSOBLJAVANJA

Cilj je 40-satnog programa osposobljavanja potaknuti mlade Rome da preuzmu uzore u svojoj zajednici, čime se doprinosi poboljšanju položaja romske zajednice i razbijanju stereotipa koji ih često okružuju. Ovim programom želimo mladim Romima ponuditi priliku za osobni rast, razvoj liderskih i mentorskih vještina te ih potaknuti na aktivno građanstvo i veću uključenost u europski prostor.

Osim toga, cilj programa je potaknuti mlade Rome da prepoznaju i razviju svoje osobne, društvene i profesionalne potencijale, s naglaskom na poboljšanju njihovog samopoštovanja, digitalnih kompetencija i sposobnosti aktivne integracije u širu zajednicu. Program ima za cilj podučiti sudionike praktičnim znanjima i alatima koji će im pomoći da prevladaju prepreke s kojima se susreću zbog svog socioekonomskog statusa i kulturne pripadnosti.

CILJ PROGRAMA OSPOSOBLJAVANJA

Cilj programa je osposobiti i motivirati mlade Rome da prepoznaju važnost uzora u svojoj zajednici te ih potaknuti da i sami postanu uzori koji će svojim primjerom i postignućima nadahnuti druge mlade Rome. Program ima za cilj razviti mrežu romskih uzora koji će svojim životnim pričama, uspjesima i aktivnim sudjelovanjem u društvu doprinijeti pozitivnoj slici o sebi, osobnom razvoju i većem uključivanju romske zajednice u šire društvo.

CILJEVI PROGRAMA

Ciljevi programa osposobljavanja su specifične aktivnosti i koraci koje je potrebno provesti kako bi se postigli postavljeni ciljevi programa. To su:

1. Identifikacija i predstavljanje uspješnih romskih uzora:

- Predstaviti primjere uspješnih Roma iz različitih područja koji mogu poslužiti kao uzori sudionicima programa.
- Pripremljene materijale (videozapisi, intervjui, članci) o uzorima treba uključiti u program obuke.

2. Razvoj pozitivnog samopoštovanja i osobnih izvora snage:

- Provedba aktivnosti koje će pomoći sudionicima da prepoznaju i ojačaju svoje samopoštovanje i identifikaciju osobnih talenata.
- Koristiti motivacijske alate za promicanje osobnog razvoja, kao što su dnevnik zahvalnosti, plan osobnog razvoja i tehnike vizualizacije.

3. Jačanje digitalnih kompetencija:

- Pružiti sudionicima temeljno znanje za uspostavljanje i održavanje pozitivnog online profila.

- Naučiti sudionike kako koristiti društvene medije za širenje svog utjecaja i motiviranje drugih.
- 4. *Promicanje aktivnog građanstva i uključenosti u širu zajednicu:***
- Provođenje radionica za upoznavanje sudionika s važnošću aktivnog građanstva i europske dimenzije.
 - Potaknuti sudionike na pripremu i provedbu vlastitih projekata koji će doprinijeti poboljšanju stanja njihove zajednice.
- 5. *Razvoj mentorskih i liderskih vještina:***
- Provedba mentorskog osposobljavanja, gdje će polaznici steći vještine vođenja, organiziranja grupa i motiviranja drugih mladih Roma.
 - Potaknuti sudionike da preuzmu mentorske uloge u svojim zajednicama.
- 6. *Postavljanje i upravljanje web-portal projekta:***
- Sudjelovanje u izradi sadržaja za web portal koji će biti dostupan mladim Romima i široj javnosti.

PRISTUPI POSTIZANJU OVIH CILJEVA

Kako bi se postigli ciljevi programa osposobljavanja, potrebni su različiti pristupi kako bi se omogućila učinkovita i sveobuhvatna provedba postavljenih zadataka. To su:

1. *Aktivno učenje i suradničke metode:*

- Radionice: Provedba praktičnih radionica, gdje polaznici aktivno sudjeluju i uče kroz iskustvo i izravno primjenjuju stečena znanja u simulacijama i vježbama.
- Timski rad: Poticanje suradnje među sudionicima kroz grupne projekte, gdje će rješavati izazove i razvijati zajednička rješenja.
- Grupe za raspravu: Organiziranje moderiranih rasprava u kojima sudionici dijele iskustva, raspravljaju o izazovima i uče jedni od drugih.

2. *Mentorski pristup:*

- Vršnjačko mentorstvo: Poticanje sudionika da mentoriraju jedni druge, što jača samopoštovanje i vještine vođenja.

3. *Korištenje digitalnih tehnologija:*

- Projektni web portal: Korištenje web portala kao alata za širenje informacija, dijeljenje priča i kao motivacijsku platformu na kojoj sudionici mogu dijeliti i pristupati sadržaju.

4. *Praktične i simulacijske vježbe:*

- Vježbe razvoja vještina: Sudionici će sudjelovati u praktičnim vježbama kao što su simulacije rješavanja problema, javni nastup i organizacija događaja, što će ojačati njihove vještine u sigurnom i kontroliranom okruženju.
- Projektni rad: Sudionici će raditi na konkretnim primjerima, gdje će morati iskoristiti sve stečene vještine i znanja.

5. *Motivacijski i inspirativni pristupi:*

- Predstavljanje priča uspješnih Roma: Korištenje inspirativnih priča uspješnih Roma kao primjera dobre prakse koji će poslužiti kao motivacija i dokaz da je moguće prevladati prepreke i postići uspjeh.

CILJNE SKUPINE PROGRAMA OSPOSOBLJAVANJA

Mladi Romi:

- Primarna ciljna skupina programa su mladi Romi u dobnoj skupini od oko 15 do 30 godina koji dolaze iz romskih zajednica i suočavaju se s različitim izazovima, a istovremeno imaju priliku utjecati na mlade u zajednici, posebno u području formalnog i neformalnog obrazovanja i osposobljavanja. Program je prvenstveno usmjeren na njihovo osnaživanje, razvoj njihovih osobnih izvora moći i poboljšanje njihovog samopoštovanja.

Romski uzori i potencijalni mentori:

- Mladi Romi koji su već postigli određeni uspjeh u raznim područjima, kao što su obrazovanje, kultura, sport, poduzetništvo ili društveni angažman, i koji mogu poslužiti kao uzori drugim mladim Romima kao primjer. Program je osmišljen tako da ti pojedinci usvoje mentorske vještine koje će im omogućiti da postanu učinkoviti u ulozi uzora i mentora u svojim zajednicama.

Mladi Romi koji žele postati aktivni građani:

- Mladi koji su zainteresirani za aktivno sudjelovanje u društvenom životu, integraciju u lokalnu i širu zajednicu te oni koji žele steći vještine za upravljanje i provedbu projekata u zajednici. Programom se podupire njihovo sudjelovanje u projektima koji doprinose poboljšanju životnih uvjeta unutar romske zajednice i jačanju socijalne kohezije.

Romske zajednice općenito:

- Program neizravno utječe i na širu romsku zajednicu, budući da uspjesi i napredak sudionika imaju pozitivan utjecaj na cijelu zajednicu, promicanjem veće uključenosti, boljih obrazovnih i radnih ishoda te boljeg razumijevanja većinskog i romskog stanovništva.

Organizacije koje rade s Romima:

- Program uključuje i organizacije koje djeluju u području obrazovanja, socijalnog rada, rada s mladima i zagovaranja prava Roma. Te će organizacije sudjelovati u provedbi programa i imat će koristi od rezultata programa kako bi nastavile svoj rad s romskom zajednicom.

CILJEVI PROGRAMA OSPOSOBLJAVANJA

Opći ciljevi

1. Poučavanje mladih Roma: Povećati svijest o vlastitim sposobnostima i potencijalima mladih Roma te im pružiti alate za osobni i profesionalni razvoj.
2. Promicanje integracije u širu zajednicu: Podržati mlade Rome u aktivnijoj integraciji u društveni, gospodarski i politički život te im omogućiti veću ulogu u lokalnoj i široj zajednici.
3. Razvijanje pozitivnog samopoštovanja i samopouzdanja: Jačanje pozitivnog samopoštovanja i samopoštovanja mladih Roma kako bi im se pomoglo da prevladaju izazove i ostvare svoje ciljeve.
4. Razvoj digitalnih kompetencija: opremanje mladih Roma vještinama potrebnima za učinkovitu upotrebu digitalnih alata i internetskih platformi, omogućujući im širenje utjecaja i veću vidljivost u širem društvu.
5. Povećanje broja romskih uzora: Poticanje mladih Roma da preuzmu uzore unutar svoje zajednice i motiviraju druge da učine isto.

Specifični ciljevi

1. Poboljšanje kompetencija za osobni razvoj: Sudionici će steći praktične alate i tehnike za poboljšanje samopoštovanja, planiranje osobnih ciljeva i jačanje osobnih izvora snage.
2. Uspostavljanje i održavanje pozitivne prisutnosti na internetu: Mladi Romi naučit će se kako stvoriti i održavati pozitivan osobni profil na internetu te kako učinkovito koristiti društvene mreže za širenje svog utjecaja i promicanje svojih postignuća.
3. Aktivno građanstvo i sudjelovanje u zajednici: Sudionici će razumjeti važnost aktivnog građanstva, uključujući uključivanje u zajednicu, i steći praktične vještine za organiziranje i upravljanje vlastitim projektima u zajednici.

4. Razvoj mentorskih i liderskih vještina: Sudionici će razviti kompetencije za timsko vođenje i mentorstvo, što će im omogućiti da postanu vođe i uzori u svojoj zajednici.
5. Izrada sadržaja za web portal: Mladi Romi sudjelovat će u stvaranju i objavljivanju sadržaja na online platformi projekta, što će uključivati pisanje priča, izradu motivacijskih videa i druge oblike doprinosa koji će širiti pozitivan utjecaj.

DETALJNA PREZENTACIJA SADRŽAJA PROGRAMA

1. Uvod u program i ciljeve treninga (4 sata)

- Predstavljanje projekta RomIn: Ciljevi, očekivani rezultati i relevantnost za romsku zajednicu.
- Sudionici: Upoznavanje s programom, ciljevima treninga i očekivanjima.
- Važnost uzora u romskoj zajednici.
- Rasprava: Kako možemo postati utjecajni i pozitivni uzori.

2. Samopoštovanje i osobni razvoj (8 sati)

- Radionica: Razvoj pozitivnog samopoštovanja i osobnih izvora snage.
 - Teorijski dio: Što je samopoštovanje i kako ga gradimo.
 - Praktični dio: Vježbe za jačanje samopouzdanja, prepoznavanje osobnih talenata.
- Motivacijski alati za osobni razvoj:
 - Prezentacija motivacijskih alata.
 - Vježbe i praktična primjena ovih alata.

3. Digitalne kompetencije i online prisutnost (8 sati)

- Izrada mrežnog profila:
 - Kako stvoriti i održavati pozitivan online profil.
 - Uloga društvenih mreža u širenju utjecaja i motiviranju drugih.
- Stvaranje sadržaja za web-portal:
 - Sudjelovanje u osmišljavanju sadržaja koji će biti objavljen na internetskoj platformi projekta.
 - Pisanje priča.

4. Aktivno građanstvo i integracija u zajednicu (8 sati)

- Uloga i važnost aktivnog građanstva:
 - Kako se integrirati u širu društvenu zajednicu.
 - Važnost aktivnog građanstva i razumijevanja europske dimenzije.
- Praktična radionica: Korištenje stečenog znanja za pokretanje vlastitih projekata u romskoj zajednici.

5. Pristupi vođenju i mentorstvu (8 sati)

Vodstvo i mentorstvo:

- Kako postati mentor drugim mladim Romima.
- Praktični primjeri i vježbe iz mentorstva.
- Razvoj kompetencija za vođenje grupe:
 - Vođenje radionica, organiziranje grupa, motiviranje drugih.

6. Evaluacija i završetak programa (4 sata)

- Grupno razmišljanje: Izvješća sudionika o iskustvu i stečenom znanju.
- Procjena postignuća: Provjera napretka, samoprocjena i evaluacija programa.
- Završetak i dodjela certifikata: Dodjela nagrada za sudjelovanje i uspješan završetak obuke.

Metode rada:

- Predavanja i rasprave
- Radionice i praktične vježbe
- Timski rad i učenje temeljeno na projektima
- Upotreba digitalnih alata i platformi

Evaluacija i praćenje:

- Redovita provjera razumijevanja sadržaja i napretka sudionika.
- Povratne informacije sudionika na kraju svakog modula.

TRAJANJE OSPOSABLJAVANJA:

Trajanje osposobljavanja planirano je u ukupnom trajanju od 40 sati, koji će biti podijeljen u nekoliko modula, organiziranih u obliku radionica, predavanja, grupnog rada i praktičnih vježbi. Osposobljavanje se može provoditi u različitim vremenskim okvirima, ovisno o dostupnosti sudionika i organizatora.

Predložena vremenska podjela:

1. Uvod u program i ciljeve osposobljavanja: 4 sata
2. Samopoštovanje i osobni razvoj: 8 sati
3. Digitalne kompetencije i prisutnost na internetu: 8 sati
4. Aktivno građanstvo i integracija u zajednicu: 8 sati
5. Pristupi vodstvu i mentorstvu: 8 sati
6. Evaluacija i završetak programa: 6 sati

Moguće vremensko trajanje:

- Intenzivno osposobljavanje: U roku od tjedan dana, s dnevnim pohađanjem od 8 sati, što omogućuje brzo i sveobuhvatno pokrivanje svih sadržaja.
- Prošireno osposobljavanje: Podijeljena u nekoliko tjedana, uz sudjelovanje 2-3 puta tjedno po 4-6 sati, omogućujući više vremena za razmišljanje i praktičnu primjenu stečenog znanja.

- Osposobljavanje vikendom: organizira se kao radionice koje se održavaju vikendom (npr. 4 vikenda po 10 sati), što može biti fleksibilno za sudionike koji imaju druge obveze.

Taj vremenski okvir omogućuje dovoljno prostora za detaljnu raspravu o svakom modulu, integraciju različitih metoda rada i pružanje potpore sudionicima u postizanju ciljeva programa.

ORGANIZACIJA OSPOSOBLJAVANJA

Organizacija obrazovanja temelji se na kombinaciji različitih oblika i metoda, koje su osmišljene kako bi omogućile aktivno sudjelovanje, praktično učenje i razvoj ključnih vještina. Osposobljavanje će se odvijati u obliku radionica, gdje će polaznici steći praktična znanja i kompetencije kroz interaktivne vježbe i simulacije. Predavanja će se koristiti za upoznavanje s teorijskim konceptima, koji će kasnije biti nadograđeni raspravama, gdje će sudionici imati priliku podijeliti svoja iskustva i mišljenja.

Timski rad bit će ključna metoda za sudionike u rješavanju problema, razvoju projekata i poticanju suradnje, što će doprinijeti razvoju timskih vještina. Osim toga, sudionici će imati pristup digitalnim alatima i internetskim platformama koje će omogućiti fleksibilno učenje i komunikaciju te im pružiti potporu i izvan školskih sati.

Takva organizacija obučavanja pružit će sveobuhvatno i inkluzivno iskustvo koje će podržati sudionike u postizanju postavljenih ciljeva.

VJEŠTINE POTREBNE ZA OSPOSOBLJAVANJE

Pedagoško i andragoško znanje:

- Sposobnost planiranja, provedbe i evaluacije procesa učenja prilagođenih različitim stilovima učenja i potrebama polaznika.
- Razumijevanje načela obrazovanja mladih i mladih odraslih, sposobnost stvaranja poticajnog okruženja za učenje i korištenje odgovarajućih metoda za promicanje aktivnog učenja.

Komunikacijske vještine:

- Snažne verbalne i pismene komunikacijske vještine za jasno i učinkovito prenošenje znanja te za vođenje rasprava i povratnih informacija.

- Sposobnost aktivnog slušanja i prilagođavanja stila komunikacije prema sudionicima kako bi se postiglo optimalno razumijevanje i suradnja.

Znanja iz područja romske kulture i zajednice:

- Poznavanje povijesti, kulture, vrijednosti i izazova romske zajednice, što omogućuje prilagodbu sadržaja i pristupa kako bi bili relevantni i poštovani prema sudionicima.
- Razumijevanje posebnih potreba i prepreka s kojima se suočavaju mladi Romi te sposobnost pružanja odgovarajuće potpore i motivacije.

Mentorske i liderske vještine:

- Iskustvo i znanje za mentoriranje, usmjeravanje i podršku sudionicima u njihovom osobnom i profesionalnom razvoju.
- Sposobnost razvijanja liderskih kompetencija kod sudionika, uključujući organiziranje timskog rada, motiviranje i rješavanje sukoba.

Digitalne kompetencije:

- Dobro poznavanje digitalnih alata i platformi koje se koriste za online obrazovanje, komunikaciju i stvaranje sadržaja.
- Sposobnost usmjeravanja sudionika u razvoju i održavanju pozitivnog internetskog profila te u korištenju digitalnih alata za širenje utjecaja i društveno angažman.

Evaluacija i razvoj programa:

- Znanje iz područja evaluacije kurikuluma, uključujući metode za prikupljanje povratnih informacija, mjerenje napretka u učenju i prilagodbu aktivnosti učenja za poboljšanje ishoda.
- Sposobnost stalnog praćenja i prilagodbe programa prema potrebama polaznika i razvoja novih sadržaja učenja.

Interkulturalne kompetencije:

- Sposobnost djelovanja u interkulturalnom okruženju u kojem su sudionici iz različitih kulturnih sredina i osiguravanje da se svaki sudionik osjeća uključenim i cijenjenim.
- Poznavanje interkulturalnog dijaloga i tehnika za prevladavanje kulturnih razlika i promicanje tolerancije i razumijevanja.

Motivacijske tehnike:

- Poznavanje različitih motivacijskih strategija za poticanje sudionika na aktivno sudjelovanje, ustrajnost u učenju i poduzimanju inicijativa unutar i izvan okruženja za učenje.

STEČENE KOMPETENCIJE

1. Osobne i socijalne kompetencije:

- Razvijeno pozitivno samopoštovanje: Sudionici će poboljšati svoje samopoštovanje i sposobnost pozitivne procjene vlastitih sposobnosti.
- Samorefleksija i samospoznaja: Steći će sposobnost redovitog ocjenjivanja svog napretka i prilagođavanja svojih ciljeva i strategija.
- Djelovanje i motivacija usmjerena na cilj: Identificiranjem svojih snaga sudionici će bolje razumjeti gdje mogu najviše napredovati.

2. Kompetencije za aktivno građanstvo i socijalnu uključenost:

- Razumijevanje koncepta aktivnog građanstva: Sudionici će steći znanje o tome kako mogu aktivno sudjelovati u lokalnoj i široj zajednici te kako doprinose društvenim promjenama.
- Sposobnost provedbe projekata zajednice: Steći će vještine za planiranje, organiziranje i izvođenje projekata koji doprinose poboljšanju kvalitete života u njihovoj zajednici.
- Kompetencije za uključivanje u europske inicijative: Sudionici će razumjeti europsku dimenziju socijalne uključenosti i steći vještine za sudjelovanje u europskim projektima.

3. Digitalne kompetencije:

- Učinkovito upravljanje online profilom: Sudionici će steći znanje o tome kako stvoriti i održati pozitivnu online prisutnost te kako koristiti digitalne alate za širenje svog utjecaja.
- Sposobnost stvaranja digitalnog sadržaja: Naučit će kako stvarati sadržaj za web, uključujući tekst, videozapise i druge multimedijske doprinose, koji će podržati njihove osobne ciljeve i ciljeve zajednice.
- Korištenje internetskih platformi za učenje i umrežavanje: steći će vještine za učinkovito korištenje internetskih platformi za učenje i društvenih mreža za razmjenu znanja, iskustava i umrežavanja.

4. Mentorske i liderske kompetencije:

- Vještine vođenja i mentorstva: Sudionici će razviti vještine za mentoriranje drugih mladih Roma, vođenje grupa te organiziranje i održavanje radionica i događanja.
- Kompetencije rješavanja sukoba: Naučit će tehnike za učinkovito rješavanje sukoba unutar grupa i u kontekstu mentorstva.
- Motiviranje i vođenje drugih: Steći će vještine za motiviranje svojih vršnjaka i drugih članova zajednice da postignu zajedničke ciljeve.

5. Komunikacijske kompetencije:

- Vještine javnog govora: Sudionici će razviti sposobnost jasnog i učinkovitog govora u javnosti te predstavljanja svojih ideja i projekata.
- Interkulturalna komunikacija: Steći će vještine za učinkovitu komunikaciju u interkulturalnim okruženjima te za razumijevanje i poštivanje kulturnih razlika.

- Pisana i usmena komunikacija: Poboľšat će svoje vještine pisanja i usmenog izražavanja, što će im omogućiti bolje sudjelovanje u različitim društvenim i profesionalnim kontekstima.

6. Kompetencije za osobni razvoj i cjeloživotno učenje:

- Sposobnost planiranja i postizanja osobnih ciljeva: Sudionici će svladati tehnike postavljanja osobnih ciljeva i razvijanja strategija za njihovo postizanje.
- Prilagodljivost i inovativnost: Naučit će se prilagoditi promjenama i razmišljati inovativno kako bi pronašli rješenja za izazove s kojima se suočavaju.
- Svijest o važnosti cjeloživotnog učenja: Steći će svijest o važnosti kontinuiranog učenja i razvoja, što će ih potaknuti na nastavak obrazovanja i osposobljavanja.

Te stečene kompetencije omogućit će sudionicima uspješnu integraciju u društveni, gospodarski i kulturni život te doprinijeti njihovom osobnom i profesionalnom razvoju.

„Roma Influencers“ je project sa kojim želimo istaknuti inspirativne priče uspješnih Roma i Romkinja koji su svojim radom i vizijom snažno obilježili naše društvo i pridonijeli razvoju romske zajednice. Povezali smo se s partnerima iz Slovenije, Njemačke i Hrvatske u duhu međusobne podrške i udružili snage kako bismo podijelili ove inspirativne priče.

Cilj nam je kroz pripremni program potaknuti mlade Rome na aktivno sudjelovanje u društvu i osnažiti ih. Želimo ojačati njihovo samopouzdanje i motivaciju kroz pozitivne uspješke priče.

Svoje napore usmjeravamo na društveni razvoj i širu društvenu integraciju romske zajednice. Vjerujemo da je pravi način za postizanje ovog cilja prijenos dobrih praksi, isticanje uspješnih priča i međusobno povezivanje. Ovakvim pristupima ne samo da rješavamo izazove s kojima se suočava romska zajednica, već i gradimo čvrste temelje za ravnopravnije, pravednije i tolerantnije društvo za sve..

Autori:

Ljudska univerza Zavod za izobraževanje odraslih in mladine Lendava

Razvojni center Murska Sobota

Udruga za obrazovanje Roma - "UZOR"

Institut für Roma und Minderheiten EV

**Sufinancira
Europska unija**

2023-1-SI02-KA210-YOU-000160936 | <https://www.rom-in.eu/>

PRIRUČNIK ZA TRENERE PROGRAMA

OSNAŽIVANJE ROMSKIH UZORA
OBUKA ZA MENTORSTVO I MOTIVIRANJE
MLADIH ROMA

**Sufinancira
Europska unija**

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili nacionalne agencije. Ni Europska unija ni agencija ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

1. O programu

Program osposobljavanja namijenjen je mladim Romima (15-30 godina) koji žele postati uzori, mentori i aktivni članovi svoje zajednice. Glavna svrha je jačanje njihovih osobnih, društvenih, digitalnih i liderskih kompetencija te razvoj mreže utjecajnih Roma.

2. Struktura programa

Modul	Tema	Trajanje
1	Uvod v program i značenje uzora	4 sata
2	Samopoštovanje i osobni razvoj	8 sati
3	Digitalne kompetencije	8 sati
4	Aktivno državljanstvo	8 sati
5	Mentorstvo i vođenje	8 sati
6	Evalvacija i zaključak	4 sata

3. Upute za izvođače po modulima

Modul 1: Uvod u program i ciljeve obuke (4 sata)

Ciljevi:

- **Sudionici upoznaju program i povezuju se jedni s drugima.**
 - Koristite PPT pod nazivom *Romski utjecajni ljudi*, cilj je upoznati se s programom i ciljevima obuke: *Prezentacija strukture 40-satnog programa i ključnih kompetencija.*
 - *Praktična vježba: „Očekivanja i ciljevi“ – sudionici na papir pišu što žele postići obukom.*
- **Razvijte razumijevanje zašto su romski uzori važni.**
 - Koristite PPT pod nazivom *Uzori kako biste predstavili važnost uzora i predstavili platformu RomIn i neke od priča na njoj.*
 - *Praktična vježba: Pogledajte priču o jednom od romskih uzora i raspravite u parovima: „Što me inspiriralo?“*

Prije kraja modula treba održati raspravu na temu: Kako postati pozitivan uzor i Tko je uzor za mene i zašto.

- *Praktična vježba: Svaki sudionik treba odabrati jednu od svojih osobina i predstaviti je kao „snagu za zajednicu“.*

Preporučene aktivnosti za međusobno upoznavanje

1. Ime + Jedna snaga

- **Vežba:** Svaki sudionik se predstavlja svojim imenom i jednom od svojih osobnih karakteristika koju doživljava kao snagu (npr. "Ja sam Ajša i moja snaga je ustrajnost.").
- **Svrha:** Potiče pozitivan pogled na sebe i druge te prvi kontakt s osobnim izvorima snage.
- **Trajanje:** 15–20 minuta (ovisno o broju sudionika).

2. Moji snovi - moj cilj

- **Tečaj:** Svaki sudionik u jednoj rečenici kaže što želi postići u životu ili u ovom programu.
- **Provedba:** Mogu to reći usmeno ili napisati na ljepljive papiriće u boji, koji se zatim lijepe na ploču ili zid (stvara se simbolični "zid snova").
- **Svrha:** Stvara osjećaj zajedničkog putovanja i povezuje osobne ciljeve sa svrhom programa.

3. Tko sam ja? (u parovima)

- **Postupak:** Sudionici se podijele u parove i 5 minuta razmjenjuju osnovne informacije: ime, odakle dolaze, što ih zanima, jedna stvar na koju su ponosni. Zatim svaka osoba predstavlja svog sugovornika grupi.
- **Svrha:** Jača slušanje i poštovanje, potiče empatiju.

4. Kocka za probijanje leda

- **Provedba:** Izradite ili upotrijebite gotovu kartonsku kocku s natpisima (npr. „Omiljeno jelo“, „Posao iz snova“, „Najveći izazov“, „Što volim raditi u slobodno vrijeme“ itd.).
- **Svrha:** Razigrani oblik opuštenog uvoda u grupnu dinamiku.

5. Matrica grupe

- **Postupak:** Na ploči se zapisuju različite tvrdnje (npr. „Imam brata ili sestru“, „Bio/la sam u inozemstvu“, „Volim plesati“). Sudionici se kreću po prostoriji i traže nekoga tko odgovara svakoj tvrdnji.
- **Svrha:** Potiče kretanje, humor i brzo umrežavanje.

Alati:

- PPT Romski influenceri.
- PPT Uzori.
- Inspirativne priče na platformi.
- Alati za provedbu igara za probijanje leda

Ključne preporuke za voditelja:

- Aktivnosti bi trebale biti dobrovoljne, sudionike ne treba prisiljavati na sudjelovanje u svim aktivnostima, moramo biti svjesni da nekima treba više vremena za integraciju u grupu.
- Osigurajte sigurnu i poštovanu atmosferu – već u uvodu jasno predstavite pravila koja će se primjenjivati u grupi tijekom obuke (npr. poštovanje, slušanje, anonimnost ako netko ne želi sve podijeliti).
- Ako ste doprinijeli pričom za prezentaciju kao model (možete koristiti i priču objavljenu na platformi rom-in.eu) – pokažite sudionicima da ste i vi dio procesa.

Modul 2: Samopoštovanje i osobni razvoj (8 sati)

Modul 2 ključan je za osnaživanje sudionika jer gradi temelje samosvijesti, osobnih vrijednosti i motivacije da djeluju kao uzori.

Ciljevi modula:

- **Razumijevanje koncepta samopoštovanja i čimbenika koji ga oblikuju;** koristite PPT Samopoštovanje i osobni razvoj na početku modula.
- **Jačanje samopouzdanja i prepoznavanje osobnih izvora snage** – koristite različite aktivnosti koje pomažu sudionicima programa ojačati samopouzdanje i prepoznati osobne izvore snage.
- **Korištenje motivacijskih alata za osobni razvoj** – alati i tehnike koji pomažu pojedincima ojačati unutarnju motivaciju, samopoštovanje, postaviti jasne ciljeve te razviti osjećaj napretka i vlastite vrijednosti.

VJEŽBE ZA JAČANJE SAMOPOŠTOVANJA I PREPOZNAVANJE OSOBNIH IZVORA MOĆI

Ovisno o ciljnoj grupi, odaberite jednu ili dvije vježbe i rasporedite ih na odgovarajući način kroz Modul 2.

Vježba 1: Moje osobno stablo snage

- **Cilj:** Sudionici identificiraju svoje osobne talente, izvore podrške i vrijednosti.
- **Upute za voditelja:**
 - Sudionici crtaju stablo na A3 listu:
 - Korijenje: vrijednosti i podrška (npr. obitelj, kultura, uvjerenja)
 - Dablo: njihove vještine i snage
 - Grane i lišće: postignuća, ciljevi, snovi
- Na kraju, predstavljaju stabla u parovima ili grupama.

Trajanje: 60 minuta

Materijali: A3 listovi, bojice, markeri

Vježba 2: Ogledalo samopoštovanja

- **Cilj:** Izgradnja pozitivne unutarnje slike o sebi i razumijevanje unutarnjih (ne)konstruktivnih misli.
- **Upute za voditelja:**

Svaki sudionik dobiva predložak s ogledalom i pitanjima:

- o Koju kvalitetu sebe najviše cijenim?
 - o Što bih rekao/rekla o sebi da me intervjuiraju na televiziji?
 - o Koje sam prepreke već prevladao/svladala?
- Zatim pišu izjavu o snazi – pozitivnu izjavu o sebi (npr. „Mogu biti uporan/uporna!“)

Trajanje: 45 minuta

Materijali: Predlošci ogledala, olovke

Vježba 3: Dnevnik zahvalnosti i uspjeha

- **Cilj:** Povećanje optimizma i svijesti o pozitivnim iskustvima.
- **Upute za voditelja:**
 - Svaki sudionik dobiva svoj dnevnik (ili bilježnicu).
 - Upute: „Zapišite 3 stvari na kojima ste danas zahvalni.“
 - Dodatak: „Zapišite 1 uspjeh koji ste postigli u proteklom mjesecu.“

Trajanje: 20 minuta

Materijali: Bilježnice/dnevnici, olovke

Napomena: Vježba se može raditi svaki dan tijekom treninga.

Vježba 4: Tko sam ja? – Krug vrijednosti

- **Cilj:** Povezivanje slike o sebi s vrijednostima.
- **Upute za voditelja:**
 - Sudionici dobivaju popis vrijednosti (npr. obitelj, poštovanje, znanje, sloboda itd.)
 - Odabiru 5 koje im se najviše sviđaju.
 - Zatim u grupi objašnjavaju zašto su im važni i kako utječu na njihove odluke.

Trajanje: 45 minuta

Materijali: Popisi vrijednosti, kartice, olovke

Vježba 5: Vizualizacija uspjeha

- **Cilj:** Poticanje unutarnje motivacije i postavljanje pozitivne vizije za budućnost.

- **Upute za voditelja:**
 - **Vođena vizualizacija:** Voditelj vodi sudionike kroz mentalnu sliku uz smirujuću glazbu:
„Zamislite sebe za 5 godina – gdje ste, što radite, što ste postigli?“
 - **Nakon vježbe:** Sudionici crtaju ili zapisuju svoju viziju.

Trajanje: 30 minuta (10 min vizualizacija + 20 min crtanje/pisanje)

Materijali: Bilježnice, bojice/markeri, glazbeni player

Vježba 6: Plan osobnog razvoja

- **Cilj:** Preusmjeriti promišljanje u konkretnu akciju.
- **Upute za voditelja:**
 - Uvod u koncept SMART ciljeva.
 - Sudionici pišu 1 osobni cilj (npr. „Želim završiti srednju školu za dvije godine“) i korake koje će poduzeti.
- **U parovima:** Međusobna podrška i provjera ostvarenja ciljeva.

Trajanje: 60 minuta

Materijali: Predložak plana razvoja, olovke

MOTIVACIJSKI ALATI ZA OSOBNI RAZVOJ

1. Dnevnik zahvalnosti i uspjeha

Svrha: Povećava pozitivan stav, svijest o vlastitim snagama i osjećaje zahvalnosti.

Kako koristiti:

- Sudionik svaki dan zapisuje 2-3 stvari za koje je zahvalan.
- Barem jednom tjedno trebao bi zapisati što je postigao - čak i male pobjede (npr. "Danas sam prvi put javno govorio.").
- Također korisno kao "jutarnji poticaj" na početku svakog dana obuke.

Materijali: Pripremljeni predložak dnevnika ili obična bilježnica.

2. Vježba vizualizacije: Moja budućnost

Svrha: Aktivira intrinzičnu motivaciju i potiče razmišljanje usmjereno na cilj.

Kako koristiti:

- Voditelj vodi sudionike kroz vođenu vizualizaciju (u tišini ili uz laganu glazbu): „Zamislite sebe da ste uspješni u budućnosti. Gdje ste? Što radite? Kako se osjećate?“
- Sudionik zatim crta ili zapisuje ključne elemente ove vizije.

Cilj: Voditi sudionike prema pozitivnom budućem identitetu.

3. Afirmacija moći / Afirmacije

Svrha: Jačanje samopouzdanja i prepoznavanje osobne vrijednosti.

Kako koristiti:

- Sudionici kreiraju vlastitu afirmaciju (pozitivnu izjavu o sebi), npr.:
 - „Uporna sam i sposobna postići svoje ciljeve.“
 - „Moja priča je važna.“
- Mogu ih napisati na kartice i zadržati ih ili ih razmijeniti s drugima.

Dodatak: Svaki sudionik može dobiti praznu karticu s natpisom „Moja afirmacija moći“.

4. Plan osobnog razvoja (ORDPLAN)

Svrha: Pretvaranje želja u konkretne i ostvarive ciljeve.

Kako koristiti:

- Prezentacija SMART metode ciljeva.
- Sudionici biraju 1 osobni cilj (npr. završiti školu, položiti ispit, prijaviti se za obuku).
- Određuju:
 - Zašto im ovaj cilj nešto znači.
 - Koje će korake poduzeti.
 - Tko im može pomoći.
 - Kako će mjeriti napredak.

Materijali: Predložak SMART GOALS – Plan osobnog razvoja i Upitnik o samospoznaji (tablica ili vođeni upitnik).

5. Krug podrške

Svrha: Aktivna svijest da nisu sami i jačanje osjećaja sigurnosti.

Kako koristiti:

- Sudionik crta krug u koji zapisuje ljude ili resurse koji ga podržavaju (ljude, mentore, mjesto, pjesmu, uspomene itd.).
- Zatim razmišljaju o tome kako mogu još više aktivirati tu podršku.

Uključivanje u zajednicu: Na kraju vježbe, sudionici mogu ponuditi jedni drugima podršku – npr. „Mogu ti pomoći s...“

6. Motivacijska priča (s platforme ili primjer iz stvarnog života)

Svrha: Povezivanje osobnih iskustava s primjerom uspjeha.

Kako koristiti:

- Voditelj predstavlja priču s platforme www.rom-in.eu – npr. priču Laure Kovač.
- Zatim slijedi refleksija:
 - „Što mi se najviše sviđa u ovoj priči?“
 - „Gdje vidim sličnosti sa sobom?“

Dodatak: Ako je dostupan video, upotrijebite ga u razredu kao uvod u radionicu.

Preporuke za voditelje:

1. OSIGURATI SIGURNO I PODRŽAVAJUĆE OKRUŽENJE

- Poticati izražavanje bez straha od osude.
- Postaviti jasna pravila poštovanja i diskrecije.
- Koristite osobni primjer (npr. vlastitu priču ili iskustvo ranjivosti).

2. AKTIVIRATI REFLEKSIJU PRIMJERIMA

- Svaku vježbu završiti grupnom refleksijom ili krugom dijeljenja.
- Postavljati pitanja poput: „Kako ste se zbog toga osjećali?“, „Što ste naučili o sebi?“

3. PRATITI NAPREDAK, NE SAVRŠENSTVO

- Očekivati različite razine spremnosti za dijeljenje.
- Pohvaliti napredak, ne samo konačni proizvod.
- Koristite nenametljive povratne informacije (npr. pisanjem ili u parovima).

4. PRILAGODITI NAČIN RADA RAZLIČITIM RAZINAMA VJEŠTINA SUDIONIKA

- Neki sudionici možda ne pišu lako – dopustite crtanje, pripovijedanje ili snimanje kao alternativni oblik izražavanja.
- Koristite vizualna pomagala (simbole, boje, slike).

5. UKLJUČITE DIGITALNU PLATFORMU U RAD

- Pozovite sudionike da podijele svoje „izjave moći“ ili ciljeve na platformi rom-in.eu ili u zatvorenoj digitalnoj grupi.
- Mogu izraditi digitalnu verziju svog „stabla moći“ (Canva, PowerPoint itd.).

MODUL 3: Digitalne kompetencije i online prisutnost (8 sati)

Digitalna pismenost više nije samo dodatna vještina, već ključna kompetencija za aktivno sudjelovanje u modernom društvu. Mladim Romima, koji se često suočavaju s isključenošću, internet nudi rijetku priliku da se izraze, povežu i predstave u drugačijem, pozitivnom svjetlu. Modul 3 programa RomIn odgovara upravo na tu potrebu – osnažiti mlade Rome da postanu vidljivi, glasni i poštovani i u digitalnom prostoru.

Ovaj modul upoznaje sudionike s osnovama digitalne pismenosti, online sigurnosti, osobnog digitalnog identiteta i odgovornog korištenja društvenih mreža. Također ih potiče da razmišljaju o sebi kao o kreatorima digitalnog sadržaja koji svojim pričama mogu utjecati na druge i razbijati stereotipe.

Ciljevi modula:

- Razviti i održavati pozitivan osobni online profil (PPT Uvod u Modul 3).
- Steknuti znanje o sigurnom i učinkovitom korištenju društvenih mreža (PPT Sigurnost na internetu i društvene mreže).
- Izraditi sadržaj koji jača pozitivan utjecaj u zajednici.
- Upoznati platformu www.rom-in.eu kao alat za dijeljenje priča, vidljivosti i inspiracije.

VJEŽBE ZA JAČANJE POZITIVNE ONLINE PRISUTNOSTI

1. Online profil – Analiza i redizajn

- **Primjena:** Sudionici pregledavaju svoj postojeći profil (npr. Facebook, Instagram, TikTok) iz perspektive sigurnosti, privatnosti i samoprezentacije.
- **Cilj:** Podići svijest o tome kako se predstavljaju online – i kako žele biti viđeni.
- **Materijali:** Predložak za refleksiju („Koja slika mene proizlazi iz mog profila?“).

2. Radionica: Kako stvoriti pozitivan online utjecaj

- **Upotreba:** Grupna rasprava o tome tko je dobar influencer, što znači odgovorna online prisutnost i što je „digitalni ugled“.
- **Cilj:** Definirati kako biti pozitivan uzor online.
- **Materijali:** Primjeri profila (stvarni/anonimizirani).

3. Izrada objava za platformu RomIn.eu

- **Korištenje:** Sudionici pišu kratku priču ili izrađuju objavu za dijeljenje na rom-in.eu.
- **Cilj:** Korištenje digitalnih alata za motiviranje drugih.
- **Materijali:** Predlošci za pisanje priča („Moje iskustvo koje me ojačalo“), pristup internetu, računala ili telefoni.

4. Snimanje kratkog motivacijskog videa

- **Korištenje:** Svaki sudionik priprema jednogminutni video („Što biste rekli svom mlađem ja?“ ili „Zašto vjerujem u obrazovanje?“)
- **Cilj:** Samouvjereno korištenje kamere i digitalno pripovijedanje.
- **Materijali:** telefoni, tronošci, upute za snimanje (rasvjeta, zvuk, govor)

5. Radionica: Sigurnost na internetu i zaštita privatnosti

- **Primjena:** Edukativni blok o tome kako zaštititi privatnost i prepoznati online prijetnje.
- **Cilj:** Digitalna pismenost i sigurno korištenje interneta.
- **Materijali:** PPT prezentacija, kviz o online sigurnosti, upute za postavke privatnosti.

6. Korištenje platforme rom-in.eu

- **Korištenje:** Upoznavanje s platformom, pregledavanje postojećeg sadržaja, zajedničko dodavanje doprinosa.
- **Cilj:** Osjećaj pripadnosti zajednici, vidljivost, pristup pozitivnim pričama.
- **Dodatno:** Mentorska podrška u izdavaštvu.

KLJUČNE PREPORUKE ZA TRENERE

1. PROMICATI SVJESNI ONLINE IDENTITET

- Postavljati pitanja poput: „Što želim da ljudi znaju o meni?“, „Koju poruku šaljem?“
- Uključiti refleksiju: „Tko sam online, a tko u stvarnom životu?“

2. OPREMITI SUDIONIKE KORISNIM DIGITALNIM VJEŠTINAMA

- Ne pretpostavljati digitalnu pismenost – objasniti osnovne koncepte (npr. javna objava, privatni profil, metapodaci itd.).
- Ako je moguće, omogućiti vršnjačku podršku.

3. PROMICATI ISPRAVNO RUKOVANJE INFORMACIJAMA

- Podići svijest o tome da svaka objava ima utjecaj.
- Poticati odgovorno komentiranje i njegovati kulturu poštovanja na internetu.

4. UKLJUČITI PRIČE S PLATFORME

- Predstaviti objave s rom-in.eu kao primjere dobre prakse (npr. priča Nataše Brajdič, koja je Romkinja i policajka).
- Zamolite sudionike da napišu vlastitu verziju priče koju bi mogli objaviti.

5. OMOGUĆITE PROSTOR ZA KREIRANJE

- Stvorite „digitalnu kreativnu zonu“ – tišina, podrška, mogućnost višestrukog snimanja.
- Ne forsirajte javno objavljivanje, već dopustite dijeljenje u sigurnom okruženju.

Modul 4: Aktivno građanstvo i uključivanje u društvenu zajednicu (8 sati)

Ciljevi:

- Razumjeti koncept aktivnog građanstva. Teorijski uvod se provodi uz pomoć PPT-a Aktivno građanstvo i građanstvo EU.

- Razviti ideje za projekte za romsku zajednicu u kojoj žive.
- Razviti svijest o društvenoj odgovornosti i inicijativi.
- Rasprava: Što znači biti aktivan građanin.
- Primjeri aktivnog građanstva u romskoj zajednici.
- Veza između građanskih prava i odgovornosti.
- Europska dimenzija: Kako mladi Romi mogu sudjelovati u europskim projektima.

Vježba: Poznajem li romske zajednice/romsku zajednicu u kojoj živim?

- **Cilj:** Učiti o povijesti, jeziku, identitetu i običajima romskih zajednica
- **Upute:**
 - Možemo koristiti kartice izrađene u projektu Roma Sam, koje pružaju zabavan način učenja o romskoj kulturi, identitetu, jeziku...
 - Potičemo sudionike na razmjenu znanja i nadogradnju na njemu.

Materijali: Kartice Roma Sam i priručnik.

Vježba: SWOT analiza romske zajednice u kojoj živim

- **Cilj:** Sudionici analiziraju svoju zajednicu i identificiraju prilike za promjenu.
- **Upute:**
 - U grupama pripremaju SWOT analizu (snage, slabosti, prilike, prijetnje).
 - Prezentacija rezultata u plenarnoj raspravi.

Materijali: flipchart, listovi u boji, markeri.

Vježba: Kako mogu utjecati na promjene u romskoj zajednici u kojoj živim?

- **Cilj:** Potičemo sudionike da razmisle o tome kako bi mogli utjecati na romsku zajednicu u kojoj žive svojim primjerom i aktivnim sudjelovanjem, na temelju SWOT analize.
- **Upute:**
 - Nakon predstavljanja SWOT analize, grupa razmatra kako mogu utjecati na promjene u romskoj zajednici aktivnim sudjelovanjem - osnova za projekt.
 - Predstavljanje ideja drugima.

Vježba: Planiranje mini-projekta

- **Cilj:** Sudionici razvijaju konkretnu ideju za poboljšanje u zajednici.
- **Metoda:** CANVAS model ili SMART ciljevi.
- **Koraci:**
 - Odaberite temu (npr. čist okoliš, pomoć mladima, kulturni događaj).
 - Definirajte ciljeve, aktivnosti, resurse, vremenski okvir.
 - Pripremite kratku prezentaciju projekta.

Materijali: CANVAS ili SMART predlošci, olovke, A3 listovi.

Vježba: Simuliranje javne prezentacije projekta

- **Cilj:** Jačanje javnog nastupa i samopouzdanja.
- **Upute:**
 - Svaka grupa predstavlja svoj projekt ostalima.
 - Korištenje osnovnih tehnika javnog nastupa (govor, držanje, kontakt s publikom).
- **Povratne informacije:** Grupna refleksija – što je prošlo dobro, što bi se moglo poboljšati.

Refleksija i zaključak

- Pitanja za refleksiju:

- Što sam danas naučio/la o sebi kao građaninu/građanki?
- Kako mogu doprinijeti promjenama u svojoj zajednici?
- Što bih želio/la postići u sljedećih 6 mjeseci?

Preporuke za trenere:

- Potaknite suradnju i zajedničko stvaranje – učinite da svaki glas bude važan.
- Koristite primjere iz stvarnog života (možete koristiti i priče s rom-in.eu).
- Obratite pozornost na dinamiku u grupi – ostavite prostora za one koji su tiši.
- Povežite sadržaj sa stvarnim prilikama (npr. lokalni pozivi, inicijative za mlade, Erasmus+).

Alati i materijali:

- PPT: Aktivno građanstvo, Građanstvo EU.
- SWOT i CANVAS predlošci.
- Flipchart, listovi u boji, markeri.
- Pristup internetu (ako je moguće).

Modul 5: Pristup vođenja i mentorstvo (8 sati)

Ciljevi modula:

- Sudionici razumiju važnost mentorstva i vodstva u zajednici (PPT prezentacija Mentorstvo u praksi).
- Upoznaju ključne vještine dobrog mentora i vođe.
- Razvijaju samopouzdanje za preuzimanje vodećih uloga.
- Znaju kako podržati druge članove zajednice u njihovom osobnom i profesionalnom razvoju.

Vježba: Moj mentor

- **Cilj:** Sudionici prepoznaju pozitivna iskustva s mentorima.
- **Upute:**
 - Svaki sudionik opisuje osobu koja mu je bila mentor.
 - Što su od njih naučili? Što ih je inspiriralo?
 - Grupna rasprava o zajedničkim karakteristikama dobrih mentora.

Vježba: Uloga vođe u grupi

- **Cilj:** Razvijanje vještina vođenja kroz simulaciju.
- **Metoda:** Rad u grupama s unaprijed definiranim ulogama.
- **Aktivnost:**
 - Grupe rješavaju zadatak (npr. organiziranje događaja).
 - Svaka grupa ima voditelja koji koordinira rad.
- **Refleksija:** Kako se voditelj nosio s tim? Što je bilo teško?

Vježba: Ja sam mentor

- **Cilj:** Sudionici isprobavaju ulogu mentora.
- **Aktivnost:**
 - U parovima: jedan je mentor, drugi je sudionik s izazovom.
 - Mentor sluša, postavlja pitanja, potiče refleksiju.
 - Promjena uloga.
- Refleksija u plenarnoj raspravi.

Preporuke za voditelje:

- Potaknite dijeljenje osobnih iskustava i priča.
- Budite svjesni dinamike moći u grupi – dopustite svima da se izraze.
- Koristite konkretne primjere iz romske zajednice.
- Naglasite važnost slušanja, empatije i podrške.

Alati i materijali:

- PPT: Mentorstvo i vođenje.
- Radni listovi, olovke.
- Prostor za grupni rad.
- Materijal s opisima uloga mentora i voditelja.

Modul 6: Evaluacija i zaključak programa (4 sati)

Ciljevi modula:

- Sudionici procjene svoje učenje i napredak kroz obuku.
- Izražavaju svoje mišljenje o sadržaju, metodama i provedbi programa.
- Prepoznaju stečene kompetencije i planiraju daljnji razvoj.
- Suostvaruju simbolički zaključak obuke.

1. Upitnik za samorefleksiju i evaluaciju

- Sudionici pojedinačno ispunjavaju upitnik za evaluaciju.
- Pitanja uključuju: što sam naučio/la, što mi je bilo najkorisnije, što bih poboljšao/la.
- Mogućnost anonimnog ispunjavanja.

2. Zajednička refleksija

- U krugu svaki sudionik dijeli jednu stvar koju ponese sa sobom.
- Korištenje metode 'govorećeg predmeta' – svaka osoba bira predmet koji simbolizira njezino iskustvo.
- Moderator potiče otvoreno i poštovano dijeljenje.

3. Podjela certifikata i simbolično zatvaranje

- Svečanost podjele certifikata.
- Grupna fotografija (ako je primjenjivo).
- Simbolično zatvaranje: npr. zajedničko stablo želja, zapis poruka budućim generacijama itd.

4. Daljni koraci

- Sudionici razmatraju kako će iskoristiti stečeno znanje.
- Zapišu osobni cilj za sljedećih 6 mjeseci.
- Mogućnost formiranja grupe podrške za daljnje sastanke.

5. Završni krug i evaluacija izvođača

- Voditelji se zahvale sudionicima.
- Sudionici daju povratne informacije voditeljima.
- Zajednički zaključak sa ljepim mislima.

Priporuke za izvođače:

- Stvorite sigurno i podržavajuće okruženje za dijeljenje iskustava.
- Potaknite iskrenost i poštovanje različitih perspektiva.
- Koristite evaluaciju i za samorefleksiju i napredak.
- Simbolički zaključak treba prilagoditi grupi i kontekstu.

Ovaj priručnik osmišljen je kako bi vas osnažio kao facilitatora za rad s mladim Romima koji žele postati uzori, mentori i aktivni građani. Vaša je uloga ključna – ne samo kao prenositelja znanja, već i kao facilitatora povjerenja, inspiracije i promjene.

- Svaka je grupa drugačija – slušajte, prilagođavajte se i stvarajte siguran prostor.
- Ne podcjenjujte moć primjera – vaša priča je važna.
- Promjena se ne događa preko noći – ali svaka iskrena interakcija ostavlja trag.
- Učenje je dvosmjerna ulica – rasti ćete sa sudionicima.

Pozivamo vas da ostanete povezani s drugim facilitatorima i podijelite iskustva. Posjetite platformu www.rom-in.eu gdje možete pronaći inspirativne priče, materijale i podršku. Ako imate prijedloge za poboljšanje programa ili želite sudjelovati u stvaranju novog sadržaja, kontaktirajte nas.

Vjerujemo da kroz znanje, empatiju i suradnju možemo stvoriti bolje društvo. Hvala vam što ste dio ovog putovanja.

Projekt "Roma Influencers" si prizadeva izpostaviti navdihujoče zgodbe uspešnih Romov in Rominj, ki so s svojim delom in vizijo močno zaznamovali našo družbo ter prispevali k razvoju romske skupnosti. S partnerji iz Slovenije, Nemčije in Hrvaške smo se povezali v duhu medsebojne podpore ter združili moči, da bi delili te inspirativne zgodbe.

Naš cilj je spodbujati mlade Rome k aktivni participaciji v družbi in jih opolnomočiti preko pripravljenega programa. Skozi pozitivne zgodbe o uspehu želimo okrepiti njihovo samozaupanje in motivacijo.

Svoja prizadevanja usmerjamo v socialni razvoj ter širše družbeno vključevanje romske skupnosti. Verjamemo, da je prava pot do tega cilja preko prenosa dobrih praks, izpostavljanja uspešnih zgodb in medsebojnega povezovanja. S temi pristopi ne le rešujemo izzive, s katerimi se romska skupnost sooča, ampak gradimo trdne temelje za bolj enako, pravično in strpno družbo za vse.

Autori:

Ljudska univerza Zavod za izobraževanje odraslih in mladine Lendava

Razvojni center Murska Sobota

Udruga za obrazovanje Roma - "UZOR"

Institut für Roma und Minderheiten EV

**Sufinancira
Evropska unija**

2023-1-SI02-KA210-YOU-000160936 | <https://www.rom-in.eu/>

Sufinancira
Europska unija

ROMA INFLUENCERS

LJUDSKA UNIVERZA LENDAVA
NÉPI EGYETEM LENDVA

ZAŠTO ROMA INFLUENCERS?

#1

Nedostatak odgovarajućih uzora za mlade Rome.

#3

Negativni utjecaj postojećih društvenih "uzora"

#5

Poticanje istraživanja i razvoja osobnih izvora snage

#2

Poticanje istraživanja i razvoja osobnih izvora snage

#4

Otkrivanje/stvaranje romskih influencera

#CILJI PROJEKTA ROMA INFLUENCERS

- #1 Poticanje mladih Roma na uključivanje u neformalne oblike stjecanja znanja, usputno učenje i osposobljavanje za osobni razvoj.
- #2 Aktivnija integracija mladih Roma u širu društvenu zajednicu i razumijevanje europske dimenzije.
- #3 Prikupljanje i korištenje romskih priča o uspjehu kao motivacije za mlade Rome.
- #4 Uspostava online portala s motivacijskim alatima za mlade Rome.
- #5 Poticanje razvoja osobnih izvora snage i pozitivne slike o sebi kod mladih Roma.
- #6 Osposobljavanje uspješnih Roma za uzor mladim Romima.

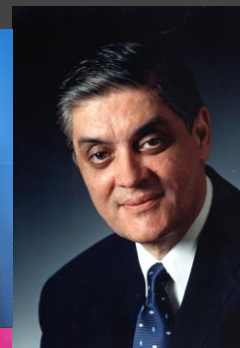
#REZULTATI PROJEKTA

- #1 Uspostavljen online portal s motivacijskim materijalima (na više jezika).
- #2 Zbirka romskih priča o uspjehu, dostupna online i korisna u projektnim aktivnostima.
- #3 Razvijen motivacijski materijal za mlade Rome.
- #4 Osposobljeni Romi za uzore u zajednici.

SPLETNA PLATFORMA

<https://www.rom-in.eu/>

PRIČE KOJE INSPIRIRAJU

TRENING ZA ROMSKE UZORNIKE

Svrha obuke

Opunomočenje romskih uzornika.

Jačanje kompetencija za rad s mladim Romima.

Razvoj samopouzdanja i osobni rast.

Što ćete dobiti?

Nove kompetencije za motiviranje mladih.

Mreža podrške i mentorstva.

VAŠA ULOGA NAKON OBUKE: POSTANITE UZOR I MOTIVATOR MLADIM ROMIMA.

MODULI

- #1 Uvod u program i ciljeve treninga (4 sata)
- #2 Samopoštovanje i osobni razvoj (8 sati)
- #3 Digitalne kompetencije i online prisutnost (8 sati)
- #4 Aktivno građanstvo i integracija u zajednicu (8 sati)
- #5 Pristupi vođenju i mentorstvu (8 sati)
- #6 Evaluacija i završetak programa (4 sata)

Sufinancira
Europska unija

UZORNICI

#ROMIN

LJUDSKA UNIVERZA LENDAVA
NÉPI EGYETEM LENDVA

#UZORNICI

Igraju ključnu ulogu u oblikovanju vrijednosti, ciljeva i percepcije uspjeha pojedinca.

OSNOVNA DEFINICIJA

#UZOR

Osoba kojoj se netko divi i koju
želi oponašati.

Robert K. Merton – opisao je uzore kao modele koji se oponašaju, oni su obrazac za određene uloge.

Bandura - teorija socijalnog učenja - uzori promiču samoučinkovitost i učenje iz promatranja.

DEFINICIJE

UZOR

je netko na koga se pojedinac oslanja kada mu je potrebna društvena ili emocionalna potvrda ili od koga se želi nešto naučiti" (Mertz, 2004.) ili je to netko "čiji su život i postupci utjecali na pojedinca u određenim životnim odlukama." (Basow i Howe 1980)

UZOR

- važan izvor motivacije i inspiracije.
- pomažu pojedincu u postizanju viših ciljeva i ispunjenijem životu.
- igra ključnu ulogu u oblikovanju uvjerenja pojedinca o vlastitim sposobnostima.
- omogućuje pojedincu učenje iz iskustava drugih i razvoj vlastitih strategija suočavanja njih izazove.

Uzori mogu utjecati na uspjeh pojedinca u životu:

1. Služe kao motivacija za postizanje viših ciljeva: potiču želju za postizanjem istih ili sličnih.
2. Izvor inspiracije i ideja kako postići ciljeve i poboljšati svoj život.
3. Izvor podrške i mentorstva: pozitivni uzori koji su fizički uz pojedinca i mogu ponuditi dragocjene savjete i pomoći u rješavanju problema koji se javljaju na putu do uspjeha.

A red speech bubble icon with a white outline, pointing downwards towards the text below.

#01

IMATE LI UZORA?

2023

ISTRAŽIVANJE

Koje osobine ispitanici povezuju s uspješnim uzorima i kako uzori utječu na njihove životne ciljeve?

Poznaju li ispitanici uspješnog Roma i koje kvalitete su pridonijele njegovom uspjehu.

METODOLOGIJA

UZORAK

56 ODRASLIH ROMA IZ PREKMURJA I MEDŽIMURJA (29 IZ PREKMURJA I 27 IZ MEDŽIMURJA).

IMAJU ROMI UZORE?

REZULTAT

36 ispitanika je kao uzor navelo Rome (64,28%), 11 ispitanika nerome (19,64%), a 9 JIH je odgovorilo da nemaju uzor (16,07%).

PREKMURJE

ODGOVORI

U razgovorima su prekmurski Romi kao uzore navodili 17 Roma (58,62%), od čega 6 članova obitelji (35,29%), i 7 neroma (24,14%), od čega 4 poznate osobe (57,14%). 5 (17,24%) ispitanika odgovorilo je da nema uzor. 2 ispitanika iz Prekmurja dala su općenite odgovore koji se ne odnose na konkretnu osobu.

TOTH (2002)

Mnogi ljudi spominju članove obitelji kao osobe "koje su im pružale podršku u aktivnostima učenja ili su im bile uzor, ali u mnogim slučajevima oni su imali samo opće obrazovanje, a znanje su smatrali vrijednošću i važnim alatom u smislu socijalne integracije"

MEDŽIMURJE

ODGOVOR

Ispitanici iz Međimurja u intervjuu su naveli 19 Roma (70,37%), 4 neroma (14,81%), a 4 (14,81%) također su naveli da nemaju uzora. Nitko od sugovornika iz Međimurja nije kao uzor naveo poznatu, medijski prepoznatljivu osobu. 6 odgovora je općenito i ne odnosi se na konkretnu osobu, već na karakteristike ili djela.

PREKMURSKI ROMI

karakterstike	broj ponavljanja
radišan	5
Pružiti pomoć	4
postignuća	4
zapošljavanje	4
obrazovanje	4

MEDŽIMURSKI ROMI

karakteristike	broj ponavljanja
Imati posao	5
posjed nekretnina i drugih materijalnih dobara	5
brinuti se za obitelj	2

Od 56 Roma samo je jedan (1,79%) odgovorio da ne poznaje uspješnog Roma, a 9 (16,07%) je kao primjer navelo člana obitelji, od čega 7 iz Prekmurja (24,14%) i samo 2 Roma iz Međimurja. (7,41%). 2 ispitanika iz Međimurja navela su saborskog zastupnika Veljka Kajtazija kao primjer romskog uzora.

8 Roma u anketi, iz Međimurja i 2 iz Prekmurja, nisu naveli konkretnu osobu kao uzor, već su u odgovoru istaknuli kvalitete ili postupke onih Roma koji su, po njihovom mišljenju, uspješni i mogu im biti uzor za druge, kao i za njih.

Karaktersitike koje bi trebao posjedovati uspješan Rom

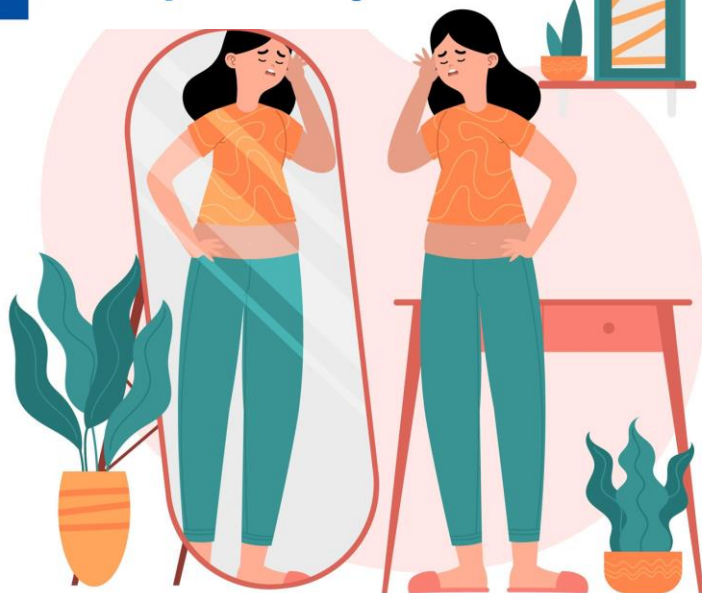
karakteristike	Slovenija	Hrvatska	Zajedno
Obrazovati se	13	9	22
Imati posao	6	4	10
Pružiti pomoć	6	3	9
radišan	5	0	5
izlaz iz tradicionalnog načina života, siromaštva	4	1	5
različita postignuća	4	1	5
Dati sve od sebe	2	3	5
brinuti se za obitelj	0	5	5

**KOJE BI KVALITETE, PO VAŠEM MIŠLJENJU, TREBALA
IMATI OSOBA KOJA BI MOGLA BITI UZOR MLADIM
ROMIMA?**

KOJE OD OVIH KVALITETA IMAŠ?

Sufinancira
Europska unija

SAMOPÓŠTOVANJE I OSOBNÍ RAZVOJ

ROMA INFLUENCERS

L.JUDSKA UNIVERZA LENDAVA
NÉPI EGYETEM LENDVA

RAZUMIJEVANJE SAMOPOŠTOVANJA

#OSOBNOST (= tko smo)

= karakteristike koje razlikuju pojedinca od drugih ljudi.

Osobne karakteristike su one koje se javljaju dosljedno, odnosno bez obzira na okolnosti.

Ličnost je ono što određuje da različiti pojedinci različito reagiraju na istu situaciju.

#SAMOPOŠTOVANJE (= naša ideja o tome što smo)

Iskustvo pojedinca o sebi ili odnosima koje pojedinci uspostavljaju prema sebi. To je, dakle, naš odnos prema nama samima.

To je ono što mislimo o sebi, o tome tko smo i što smo. To je sve što mislimo o sebi, o svojim sposobnostima, kvalitetama, svom tijelu, našim mogućnostima u životu, uspjesima i neuspjesima.

ZNATE LI NEKOGA ZA
KOGA BI SE REKLO DA
IMA NISKO/VISOKO
SAMOPOŠTOVANJE?
Kako biste opisali ovu
osobu?

#ZDRAVO SAMOPOŠTOVANJE

Osoba sa zdravim samopoštovanjem cijeni svoje osobine ličnosti (fizičke, temperamentne i karakterne) i sposobnosti.

*Zašto je zdravo samopoštovanje uopće važno?
... Uglavnom djelujemo u skladu sa svojim
samopoštovanjem: ako vjerujemo sebi, postavljamo više
ciljeve, ako se ne cijenimo dovoljno, naši su ciljevi niži.*

#POZITIVNO SAMOPOŠTOVANJE

Osoba s pozitivnim samopoštovanjem:

- postavlja visoke, ali ostvarive ciljeve i
 - uspješniji je u životu,
 - konstruktivno rješavati probleme i poteškoće,
- pogreške pretvara u iskustvo,
lakše je razvijati i održavati zdrave i obostrano zadovoljavajuće međuljudske odnose te je spremniji surađivati,
neovisan je i ne treba stalno odobrenje drugih,
hrabar je i znatiželjan u prihvaćanju novih iskustava i izazova.

#NEGATIVNO SAMOPOŠTOVANJE

Kako se kaže?

- potreba za pažnjom, potvrđivanjem drugih (važno im je mišljenje drugih);
- nema dobro mišljenje o sebi – kritizira sebe, podcjenjuje se (ne vjeruje sebi);
- zaustavlja se na preprekama;
- neuspjeh znači potvrdu njegove nesposobnosti;
- izbjegava izazove zbog straha od neuspjeha;
- uloga žrtve, okrivljujući druge za svoje pogreške i neuspjehe;
- nije spreman preuzeti odgovornost za svoje ponašanje.

KO SE OBLIKUJE SAMOPOŠTOVANJE?

Najsnažnije se formira u ranom djetinjstvu, - u kontaktu s drugima koji nam puno znače. Naši roditelji imaju veliki utjecaj na naše samopoštovanje.

Važan utjecaj imaju i naša životna iskustva kroz koja smo stekli mišljenja i uvjerenja o tome za što smo sposobni (ulazak u školu – akademsko samopoštovanje, adolescencija – samopoštovanje tijela).

Kao djeca nemamo puno utjecaja na formiranje vlastite slike o sebi, ali tijekom odrasle dobi imamo sve mogućnosti poboljšati svoje samopoštovanje.

NA NAŠU SLIKU O SEBI UTJEČE NEKOLIKO ČIMBENIKA:

#1

Kako drugi reagiraju na nas (npr. ako nam kažu da smo dobri u nečemu)

#2

Obiteljsko okruženje (jesmo li ohrabreni kod kuće, ograničeni u našim željama)

#3

Očekivanja, želje (što želimo od života, naše želje, ciljevi, ambicije)

#4

Vanjski izgled (povezan s reakcijom drugih na nas)

#5

Službena i školska postignuća, nagrade

RAZMISLITE O TRADICIJAMA KOJE
STE PRIMILI OD SVOJIH RODITELJA
ILI STARIJIH ČLANOVA ZAJEDNICE.

RAZMISLITE KOJA OD OVIH
TRADICIJA IMA POZITIVAN UČINAK
NA VAŠE SAMOPOŠTOVANJE, A
KOJA MOŽE OGRANIČITI VAŠ
RAZVOJ.

#TEHNIKE ZA JAČANJE SAMOPOŠTOVANJA

Prepoznavanje događaja, ljudi ili situacija zbog kojih se često osjećamo loše

Tijekom života možemo se stalno osjećati loše nakon određenih događaja ili susreta s određenim ljudima. Može vam pomoći da odvojite vrijeme da razmislite o razlozima zašto se osjećamo loše zbog njih. Nakon što prepoznamo razlog, možemo početi tražiti moguća rješenja kako bismo iskustvo učinili ugodnijim. Međutim, ako nam je teško izbjeći takve situacije, trebali bismo se pokušati dodatno pripremiti za njih. To znači odvojiti malo više vremena za sebe prije ili poslije njih i raditi stvari koje nas stavljaju u bolje raspoloženje.

#TEHNIKE ZA JAČANJE SAMOPOŠTOVANJA

NAPRAVITE POPIS OD NAJMANJE 10 STVARI KOJE NAM SE SVIĐAJU KOD NAS SAMIH

Na listu navodimo 10 kvaliteta, sposobnosti ili jakih područja na koja možemo biti ponosni. Pišemo ih u obliku "Ja jesam" (npr. "Ja sam uporan, točan sam, pažljiv sam prema drugima..."). Za svaku osobinu možemo napisati i kako nam je koristila u životu. Istodobno, popis bi trebao biti sastavljen što je moguće šire – iz različitih područja našeg života (npr. što dobro radimo u međuljudskim odnosima, školi, poslu, vježbanju, hobijima). Također možemo razmišljati o prošlim pohvalama drugih i crpiti inspiraciju iz njih.

#TEHNIKE ZA JAČANJE SAMOPOŠTOVANJA

ZAMOLITI VOLJENE OSOBE DA ISTAKNU KVALITETU KOJU CIJENE KOD NAS

Ako vam se čini da je pisanje popisa stvari koje volimo na sebi preteško, u početku možemo zamoliti svoje voljene da razmisle o osobini u kojoj nas vide kao jake. Iako nam je možda teško čuti ljubazne misli drugih o nama, svjesno se podsjetimo da se ne branimo, već da ih pokušamo sa zahvalnošću prihvatiti.

#TEHNIKE ZA JAČANJE SAMOPOŠTOVANJA

PRONALAŽENJE NAČINA DA SE BRINETE O SEBI

Kada se suočimo s niskim samopoštovanjem, mogu postojati osjećaji da ne zaslužujemo osjećati se dobro i negovati se. Briga o sebi znači da namjerno odvojimo vrijeme da radimo stvari koje su nam važne, koje nas zanimaju ili poboljšavaju našu dobrobit, a da pritom ne osjećamo krivnju što bismo trebali raditi nešto "korisnije". Načini brige o sebi mogu biti jednostavni i kratki (npr. priprema odjeće za sljedeće jutro) ili oduzeti malo više vremena u danu (npr. hobiji, traženje stručne pomoći u vrijeme potrebe). Briga o sebi također znači održavanje zdravog načina života (zdrava prehrana, tjelesna aktivnost, dovoljno sna) i briga o svojoj dobrobiti.

#TEHNIKE ZA JAČANJE SAMOPOŠTOVANJA

OHRABRUJUĆE IZJAVE ZA SEBE

Kada naše samopoštovanje nije pozitivno, možemo kriviti i kritizirati sebe da bismo trebali biti bolji. Tada možemo zamisliti što bismo rekli prijatelju, partneru ili rođaku koji bi se našao u istoj situaciji, samo da bismo takav govor posvetili sebi. U ovom slučaju, vjerojatno se ne bismo usudili izgovoriti riječi prezira, već bismo pokušali razuvjeriti svog bližnjeg dajući mu ljubazne i ohrabrujuće riječi. Kada doživimo neugodne misli o sebi (npr. "Glup sam"), možemo ih pokušati preoblikovati tako da se ne odnose na nas kao na osobu, već na trenutnu situaciju (npr. "Ova akcija nije bila mudra, ali sljedeći put mogu bolje."). Ako nam je to u početku preteško, možemo početi hvaleći našu volju da pokušamo biti bolji, bez obzira na konačni ishod situacije.

#TEHNIKE ZA JAČANJE SAMOPOŠTOVANJA

DNEVNIK KOMPLIMENATA

- Što drugi cijene kod vas?
- Koje su vaše jedinstvene sposobnosti?
 - U čemu ste stvarno dobri?
 - Što volite kod sebe?
 - Što ste do sada postigli?

Popunjavajte svoj dnevnik svaki dan i zapišite koje su se dobre stvari dogodile "danas".

OTKRIVANJE I KORIŠTENJE SNAŽNIH PODRUČJA – RESURSA MOĆI

Izvori moći/jaka područja pojedinca uključuju:

- stečeno znanje (npr. znanje o radu kućanskih aparata),
vještine (npr. kako promijeniti gumu na vozilu),
pozitivne osobine ličnosti ili vrline (npr. suosjećanje, hrabrost, ustrajnost).

Te osobine mogu biti urođene ili smo ih razvili tijekom života.

Svaka osoba je jedinstvena kombinacija različitih kvaliteta, vrlina, vještina i znanja koja ga razlikuju od drugih. Tijekom života stječemo određena znanja i vještine koje nam omogućuju da olakšamo svakodnevne izazove. Svaki pojedinac ima svoja snažna područja koja mu pomažu u rješavanju problema i suočavanju s izazovima

ZAŠTO JE DOBRO ZNATI SVOJE SNAGE?

#1

Može donijeti osjećaj sreće, zadovoljstva i zdravog samopoštovanja.

#2

Ponos jer smo svojim trudom i znanjem nešto postigli.

#3

Motivira i čini nas manje umornima, jer djelujemo u skladu sa svojom prirodom.

#4

Može poslužiti kao vodič u donošenju važnih životnih odluka, kao što su izbori karijere itd.

KAKO PRONAĆI SVOJE VRLINE, ZNANJA I VJEŠTINE?

Usredotočimo se na kvalitete koje cijenimo u sebi. Razmislite o prošlim iskustvima u kojima smo osjećali ponos i zadovoljstvo i razmislite koje su kvalitete ili znanje doprinijeli tim uspjesima. Ako redovito koristimo određenu osobinu, to je vjerojatno jedna od naših vrlina.

Pohvale i priznanja koje smo dobili od drugih - nastojimo identificirati barem pet jakih područja. Možemo zapisati popis ovih područja jer će nam to pomoći da postanemo svjesniji svojih izvora energije i učinkovitije ih koristimo kada je to potrebno.

KAKO PRONAĆI SVOJE VRLINE, ZNANJA I VJEŠTINE?

Kako bismo vam pomogli da otkrijete svoje vrline, možemo koristiti tri opće kategorije:

1. Intelektualne vrline: kreativnost, znatiželja, kritičko razmišljanje, hrabrost, mudrost...
2. Međuljudske vrline: suosjećanje, ljubaznost, iskrenost, suradnja, zahvalnost...
3. Samokontrola: ustrajnost, preciznost, skromnost, razboritost, autentičnost, strpljenje...

RAZMISLITE O SVOJIM UNUTARNJIM IZVORIMA MOĆI.

Koji me dijelovi moje osobnosti najbolje opisuju?

*Koje vještine često koristim za prevladavanje
izazova?*

Koje mi vrijednosti pomažu u svakodnevnom životu?

1. ZAPIŠITE SVOJE JAKE
STRANE!

2. KAKO VAM JE OVA
OSOBINA/VJEŠTINA VEĆ
POMOGLA DA POSTIGNETE
NEŠTO POZITIVNO?

POVEZIVANJE S DRUGIMA KAO IZVOR SNAGE

- Povezivanje s drugima temeljno je za ljudsko iskustvo. Ljudi su društvena bića koja se uvelike oslanjaju na odnose s drugima kako bi oblikovali i ojačali vlastiti identitet i samopoštovanje.
- Snažni međuljudski odnosi mogu poboljšati našu sposobnost prevladavanja izazova i nedaća pružajući nam emocionalnu podršku, perspektivu i motivaciju.
- Pozitivni stavovi mogu pomoći u stvaranju zdravog samopoštovanja, jer nam priznanje i podrška drugih omogućuju da se osjećamo cijenjeno i cijenjeno.
- Kritike i negativni utjecaji, s druge strane, mogu oslabiti naše samopoštovanje, što naglašava važnost odabira ljudi koji nas podržavaju i potiču na osobni rast.

PODRŠKA ZAJEDNICE KAO IZVOR POMOĆI

Zajednice su skupine ljudi koji rade zajedno kako bi pomogli jedni drugima i poboljšali kvalitetu života svakog pojedinca. Snažna zajednica pruža prostor za razmjenu iskustava, znanja i resursa, što je ključno za osobni i kolektivni rast.

Uzajamna pomoć i solidarnost u zajednici omogućuju pojedincima da iskoriste različite izvore podrške, što jača njihovo samopoštovanje i osjećaj pripadnosti.

NAČINI NA KOJE ZAJEDNICA MOŽE DOPRINIJETI OSOBNOM RASTU:

Mentorstvo,
volonterski rad
sudjelovanje u skupinama podrške,
grupni projekti,
druženje s istomišljenicima koji dijele slične
interese ili iskustva.

1. RAZMISLITE O LJUDIMA KOJI
VAS PODRŽAVAJU, INSPIRIRAJU ILI
VAM POMAŽU U IZGRADNJI
SAMOPOUZDANJA.
KAKO VAS TA OSOBA PODRŽAVA?

2. KAKO MOŽETE PONUDITI SVOJU
POMOĆ, PODRŠKU ILI POZITIVNU
ENERGIJU LJUDIMA NA VAŠEM
POPISU?

3. JE LI VAŠA MREŽA PODRŠKE
DOVOLJNO JAKA? MOŽETE LI
UKLJUČITI NEKE NOVE LJUDE
KOJI ĆE VAS PODRŽATI NA VAŠEM
PUTOVANJU?

4. GDJE I KAKO BISTE MOGLI
UPOZNATI NOVE LJUDE KOJI BI
VAM PRUŽILI DODATNU PODRŠKU?

DJELOVANJE USMJERENO NA CILJ

VAŽNOST POSTAVLJANJA REALNIH I OSTVARIVIH CILJEVA

#ŽARIŠTE

Djelovanje usmjereno na cilj pomaže pojedincu da zadrži fokus na važne zadatke, što povećava učinkovitost.

#SAMOPOUZDANJE

Postizanje ciljeva pozitivno utječe na samopouzdanje, jer svaki postignuti cilj potvrđuje naše sposobnosti i potiče nas na postavljanje novih ciljeva.

#MOTIVACIJA

Kada imamo jasno definiran cilj, motiviraniji smo da ga postignemo, jer u svojim postupcima vidimo smisao i svrhu.

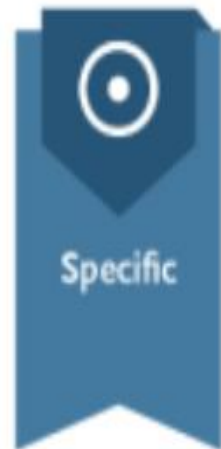
#UPRAVLJANJE STRESOM

Kada su ciljevi jasni, imamo osjećaj kontrole nad situacijom, što smanjuje osjećaj stresa i tjeskobe.

#KORACI ZA POSTAVLJANJE REALNIH I OSTVARIVIH CILJEVA

S

M

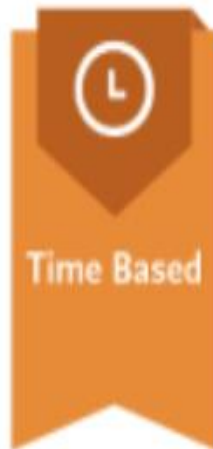
A

R

T

#ALATI ZA POSTAVLJANJE CILJEVA

AKCIJSKI PLAN

SADRŽAVA

Konkretne korake za postizanje cilja

Izvori energije

Razdoblje

Potencijalne prepreke s predviđenim rješenjima

„VISION BO

Vizualni

★★★★★

THE MONEY I INTEND TO MAKE

★★★★★

I WILL FEEL

PLACES I INTEND TO VISIT

MY TOP PRIORITY

I WILL FEEL

HABITS I INTEND TO STICK TO

I AM...

THINGS I INTEND TO BUY

MY VISION BOARD

© Gemma James Coaching

The vision board template is designed on a corkboard background. It features several sections for users to write their goals and dreams. At the top left, there is a green-bordered box for 'THE MONEY I INTEND TO MAKE' with five stars above and below it. Below this is a section for 'I WILL FEEL' with a heart icon. To the right of these are three circles connected by arrows, labeled 'PLACES I INTEND TO VISIT'. Further right is an octagon labeled 'MY TOP PRIORITY'. Below the octagon is another 'I WILL FEEL' section. At the bottom left are four green-bordered boxes for 'THINGS I INTEND TO BUY'. In the center is a cloud shape for 'I AM...'. At the bottom right is a large green-bordered circle for 'HABITS I INTEND TO STICK TO' with stars around it. The title 'MY VISION BOARD' is written in a large, bold, purple font in the center. The template is decorated with various icons like hearts, stars, and butterflies. Two purple pushpins are shown at the top corners. The copyright notice '© Gemma James Coaching' is at the bottom right.

#ALATI ZA POSTAVLJANJE CILJEVA

DNEVNIK NAPREDKA

Redovito bilježenje vlastitih koraka i uspjeha, što djeluje kao motivacija za ustrajnost

S KOJIM SE PREPREKAMA MLADI
ROMI SUSREĆU U POSTIZANJU
SVOJIH CILJEVA?

KOJA SU RJEŠENJA/STRATEGIJE
ZA PREVLAĐAVANJE OVIH
PREPREKA?

Sufinancira
Europska unija

DIGITALNE KOMPETENCIJE I NJIHOVA ULOGA

ROMA INFLUENCERS

LJUDSKA UNIVERZA LENDAVA
NÉPI EGYETEM LENDVA

ŠTO SU DIGITALNE KOMPETENCIJE

Digitalne kompetencije omogućuju sigurnu upotrebu tehnologija.

Obavljanje svakodnevnih zadataka pomoću digitalnih alata.

Ključna je upotreba digitalnih tehnologija.

Sposobnost procjene i analize informacija dobivenih putem digitalnih kanala.

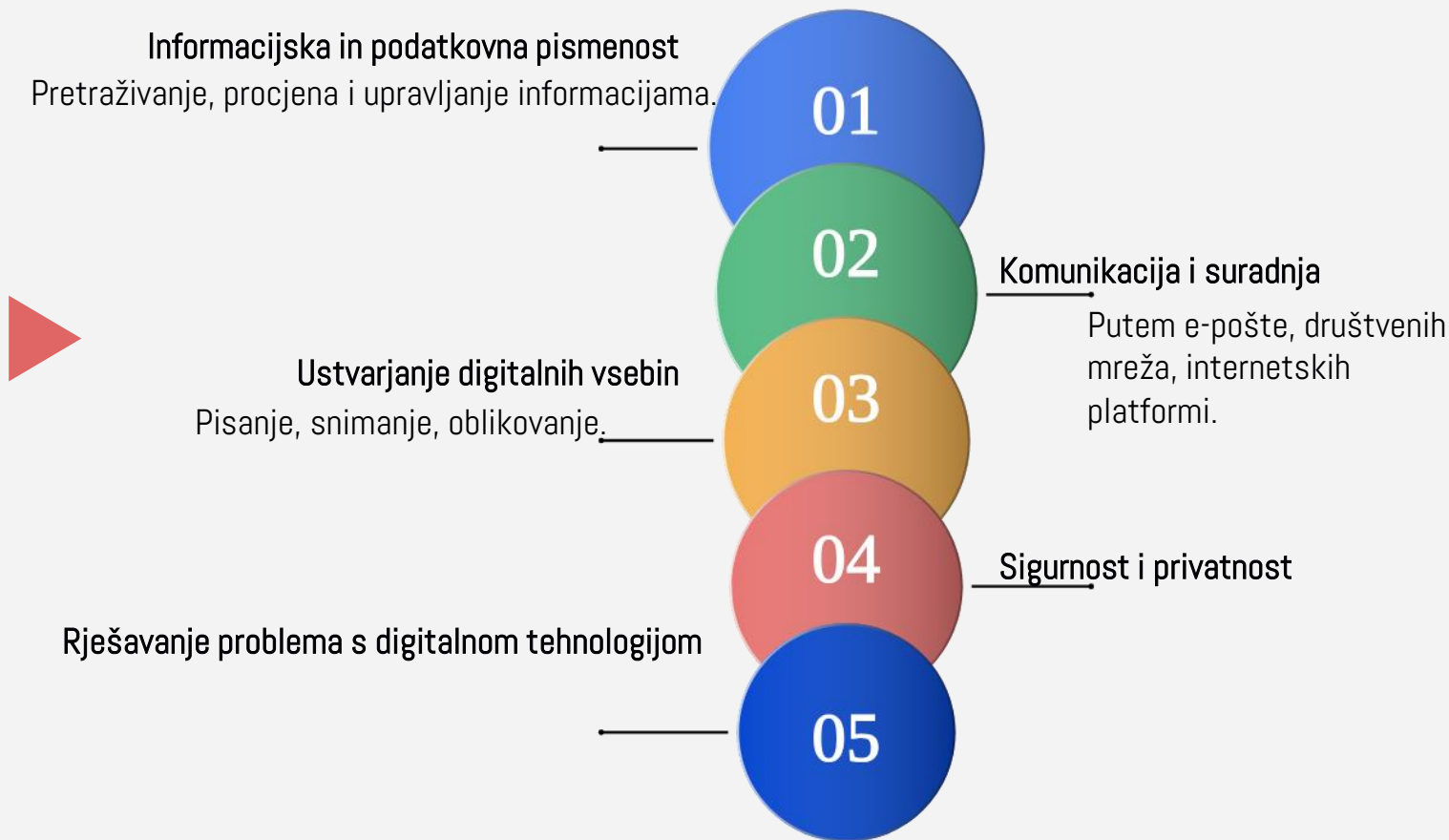
Kreativna upotreba tehnologije potiče inovacije.

Korištenje digitalnih alata za generiranje novih ideja i rješenja.

Digitalne kompetencije važne su u svim područjima života.

Korištenje digitalnih kompetencija u učenju, radu i aktivnom građanstvu.

#KLJUČNE KOMPONENTE DIGITALNIH KOMPETENCIJA

Svaka osoba gradi vlastiti digitalni identitet.

Ovo je slika koju stvaramo na mreži.

Digitalni identitet dolazi od objava, slika i komentara.

Svaka interakcija na webu oblikuje našu sliku.

Angažman na mreži utječe na naš brend.

Online aktivnost može ojačati ili oslabiti naš osobni brend.

**#PITANJA
KOJA TREBA
RAZMOTRITI**

Što moj online profil govori o meni?

Bih li želio da me poslodavac, učitelj, mentor vidi takvog?

Kako mogu postati prepoznatljiv po nečemu pozitivnom?

POZITIVNO KORIŠTENJE DRUŠTVENIH MREŽA

Širenje poruka za motivaciju (citati, priče)

Dijeljenje uspjeha i iskustava

Promoviranje učenja, kulture, aktivizma

Povezivanje s drugim mladim Romima i mentorima

#RIZICI DRUŠTVENIH MREŽA

Elektroničko zlostavljanje i govor mržnje.

- Porast internetskog zlostavljanja i govora mržnje na društvenim mrežama postao je ozbiljan problem koji pogađa korisnike.

Lažne vijesti i manipulacije.

- Društvene mreže postale su platforme za širenje lažnih vijesti i manipulativnih informacija.

Dijeljenje osobnih podataka.

- Korisnici često dijele osobne podatke, što može dovesti do zlouporabe i kršenja privatnosti.

DIGITALNA ODGOVORNOST I ETIKA

#1 POŠTIVANJE DRUGIH MIŠLJENJA JE KLJUČNO.

Svatko ima pravo na svoje mišljenje, stoga je važno poštovati jedni druge, čak i ako se ne slažemo.

#2 NE OBJAVLJUJE ŠTETAN SADRŽAJ.

Izbjegavajmo govor mržnje, prezir i laži, jer ovaj sadržaj šteti zajednici.

#3 SVIJEST O SNAZI RIJEČI I SLIKA.

Naša priča može utjecati na druge, stoga je važno kako komuniciramo.

Platforma RomIn je digitalni prostor za mlade Rome.

Gdje mogu objavljivati priče o osobnim
postignućima i izazovima te dijeliti video sadržaj i
motivacijske objave.

Vidljivost uspješnih priča Roma
Inspiracija za druge mlade
Osjećaj zajedništva i
međunarodne povezanosti

A red speech bubble graphic pointing to the left, containing the text 'PLATFORMA ROM-IN.EU'.

**PLATFORMA
ROM-IN.EU**

AKTIVNOST: UMREŽAVANJE I SURADNJA

**Sufinancira
Europska unija**

SIGURNOST NA INTERNETU I DRUŠTVENE MREŽE

#ROMIN

LJUDSKA UNIVERZA LENDAVA
NÉPI EGYETEM LENDVA

Uvod u društvene mreže i rizike

Razumijevanje mogućnosti i opasnosti društvenih medija

01 Povezivanje i dijeljenje

Društvene mreže olakšavaju povezivanje i dijeljenje sadržaja s drugim korisnicima, što potiče komunikaciju.

02 Sudjelovanje u zajednicama

Omogućuju suradnju u različitim zajednicama u kojima korisnici mogu dijeliti interese i znanje.

03 Rizici za privatnost

Upotreba društvenih mreža dovodi do rizika za privatnost tamo gdje osobni podaci mogu postati dostupni široj javnosti.

04 Sigurnost osobnih podataka

Važno je zaštititi svoje osobne podatke jer neprimjerena uporaba može dovesti do zlouporabe i prijevare.

Razumijevanje platformi društvenih medija

Dubinski uvid u različite društvene mreže i njihove karakteristike

01 Facebook: Popularnost i pristupačnost

Facebook je najveća društvena mreža koja vam omogućuje povezivanje s ljudima, dijeljenje sadržaja i interakciju sa zajednicama.

02 X: Novi pristup društvenim mrežama

X je platforma usmjerena na kratke objave i brzu razmjenu informacija, što je čini jedinstvenom među konkurencijom.

03 Instagram: Vizualno pripovijedanje

Instagram je usredotočen na slike i videozapise, omogućujući korisnicima da vizualno i kreativno podijele svoje priče.

04 LinkedIn: Profesionalna mreža

LinkedIn se fokusira na povezivanje stručnjaka i tvrtki, omogućujući umrežavanje i pronalaženje prilika za posao.

Važni aspekti postavki privatnosti

Objašnjenje postavki privatnosti radi zaštite prisutnosti na mreži i dijeljenja podataka.

Kontrola nad osobnim podacima

Pravilno postavljanje omogućuje vam kontrolu tko može vidjeti vaše podatke i informacije.

Zaštita od krađe identiteta

S pravim postavkama možete smanjiti rizik od krađe identiteta i drugih oblika prijevare.

Sprječavanje internetskog zlostavljanja

Alati za zaštitu privatnosti pomažu vam da se zaštitite od internetskog zlostavljanja i prijetnji.

Dijeljenje informacija

Precizne postavke omogućuju vam da odlučite kako i s kim dijelite svoje podatke.

Postavke privatnosti društvenih medija

Kako zaštititi svoju privatnost na popularnim platformama.

Facebook: Postavke putem strelice.

Pristupite postavkama privatnosti na Facebooku putem strelice prema dolje na vrhu stranice.

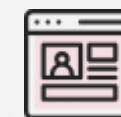
Instagram: izbornik postavki.

Na Instagramu možete urediti svoje postavke privatnosti putem izbornika postavki dostupnog na vašem profilu.

X: Uredite postavke profila.

Na platformi X možete pristupiti svojim postavkama privatnosti putem svog profila, što vam omogućuje da prilagodite svoju sigurnost.

LinkedIn: Uredite putem profilne slike.

Na LinkedInu možete pristupiti svojim postavkama privatnosti klikom na svoju profilnu sliku i odabirom odgovarajućih opcija.

Najbolji primjeri iz prakse za zaštitu privatnosti

Važni koraci za zaštitu vaših osobnih podataka

Ograničavanje pristupa
podacima

Smanjite broj ljudi koji mogu pristupiti vašim osobnim podacima kako biste smanjili rizik od zlouporabe.

Ažuriranje postavki
privatnosti

Redovito pregledavajte i ažurirajte svoje postavke društvenih medija kako biste osigurali optimalnu zaštitu.

Budite oprezni s
prijateljstvima

Prije nego što prihvatite zahtjeve za prijateljstvo, razmislite o povjerenju osobe koju dodajete.

Razmislite prije objavljivanja

Prije nego što bilo što objavite, razmislite o tome kako bi to moglo utjecati na vašu privatnost i ugled.

Koristite jake lozinke

Korištenjem jakih lozinki i dvofaktorske autentifikacije povećavate sigurnost svog mrežnog računa.

Razmislite o postavkama
privatnosti.
Ispravno konfiguriranje postavki
privatnosti ključno je za zaštitu
vaših osobnih podataka od
neovlaštenog pristupa.

Praktična aktivnost: Konfiguriranje postavki privatnosti društvenih medija

Saznajte kako zaštititi svoje osobne podatke na
internetu

Dopustite pristup samo
pouzdanim vezama.

Provjerite tko može vidjeti vaše
podatke i ograničite ih na one
kojima vjerujete.

Zaključak o sigurnosti društvenih medija

Važnost zaštite osobnih podataka na internetu

Učinkovito
korištenje
društvenih
medija

Objašnjenje
postavki
privatnosti

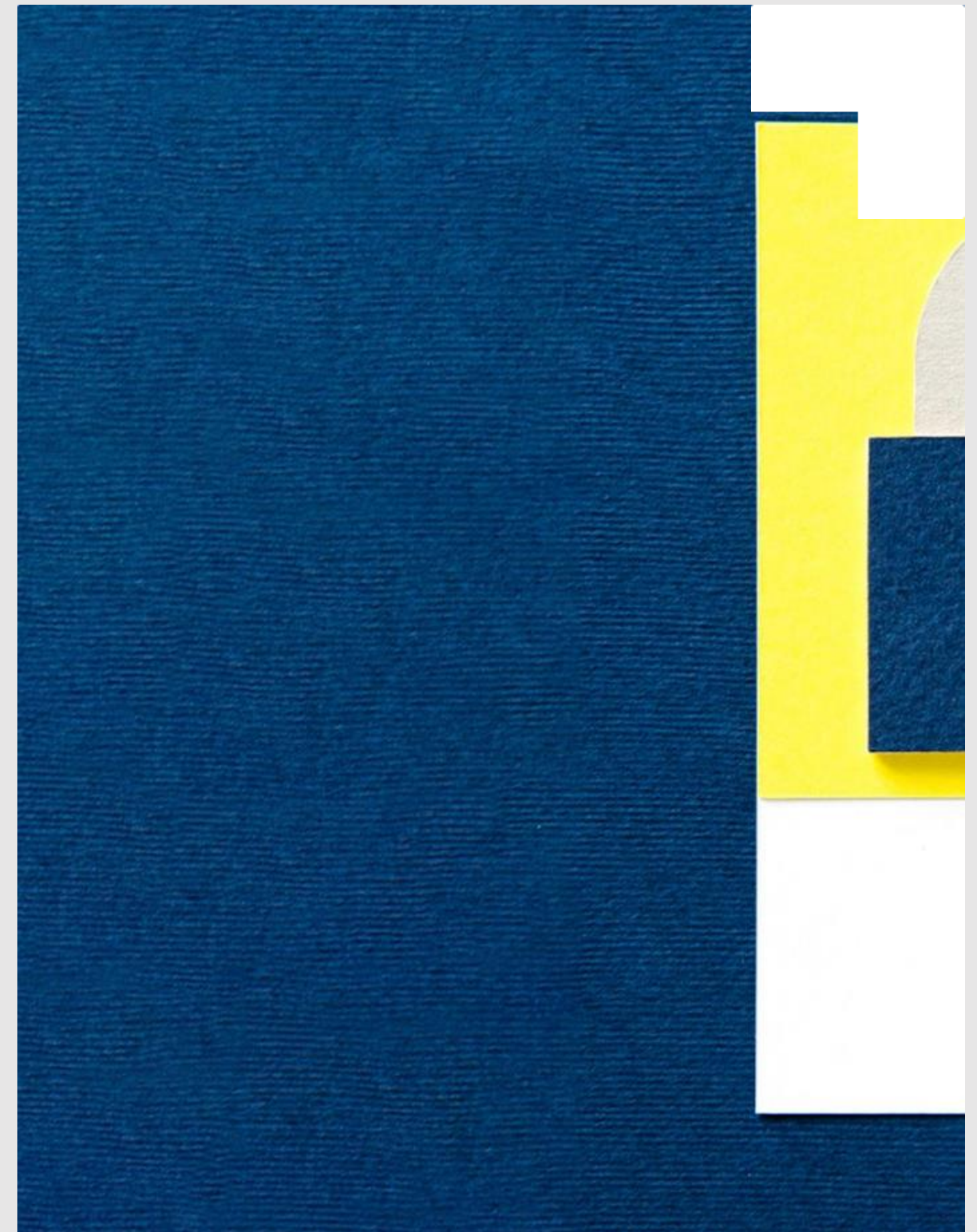
Povećajte
sigurnost na
internetu

Fokusirajte se na zaštitu svojih osobnih podataka, što je ključno za vašu online sigurnost.

Proučite i prilagodite svoje postavke privatnosti kako biste zaštitili svoje podatke.

Implementacijom ispravnih postavki možete značajno poboljšati svoju zaštitu od mrežnih prijetnji.

Početak rada sa sigurnošću na internetu

Razumijevanje važnosti internetske sigurnosti za zaštitu u digitalnom svijetu

Beskrajne mogućnosti interneta

Internet nudi širok spektar mogućnosti, ali one donose i različite izazove i rizike za korisnike.

01

Sigurnosni rizici

Internetsko okruženje donosi rizike kao što su zlouporaba osobnih podataka, identiteta i sigurnosnih prijetnji.

02

Važnost sigurnosti na internetu

Razumijevanje i učenje o online sigurnosti ključno je za sigurno snalaženje u digitalnom svijetu.

04

Zaštita sebe i drugih

Važno je biti svjestan i poduzeti mjere za zaštitu osobnih podataka i sigurnost na internetu.

03

Identificirajte mrežne prijetnje

Kako se zaštititi od online napada i prijetnji.

- Ribolov je uobičajena prijetnja

Krađa identiteta je tehnika u kojoj napadači prevare korisnike da otkriju svoje osobne podatke, kao što su lozinke i brojevi kreditnih kartica.

- Zlonamjerni softver je opasan

Zlonamjerni softver uključuje viruse, trojanske konje i druge zlonamjerne programe koji mogu oštetiti uređaje i ukrasti podatke.

- Kraja identitete je resna težava

Krađa identiteta događa se kada netko koristi osobne podatke druge osobe bez njezina dopuštenja, što može dovesti do financijskog gubitka.

- Kibernetско ustrahovanje je štetno

Zlostavljanje na internetu uključuje uznemiravanje ili prijetnje koje se provode putem interneta, što žrtvama može uzrokovati mentalne i emocionalne tegobe.

Sigurno ponašanje na internetu: ključni savjeti kako se zaštititi

Osnovne smjernice za zaštitu vaših osobnih podataka i online sigurnost

- 01 Korištenje jakih lozinki je ključno.**
Jake lozinke prva su linija obrane od neovlaštenog pristupa. Koristite kombinaciju slova, brojeva i simbola.
- 02 Dvofaktorska autentifikacija povećava sigurnost.**
Pruža dodatni sloj zaštite jer zahtijeva drugi korak provjere identiteta prilikom prijave.
- 03 Budite oprezni s poveznicama i privitcima.**
Ne otvarajte nepoznate poveznice ili privitke jer mogu sadržavati zlonamjerni softver.
- 04 Održavajte svoj softver ažurnim.**
Ažuriranja često uključuju popravke sigurnosnih ranjivosti koje pomažu u zaštiti vaših uređaja.
- 05 Ograničite razmjenu osobnih podataka.**
Smanjite količinu osobnih podataka koje dijelite na mreži kako biste zaštitili svoju privatnost.

Provedba sigurnosnih mjera

Kako zaštititi svoju online prisutnost i podatke

Koristite antivirusni softver

Osigurajte zaštitu od zlonamjernog softvera koji može ugroziti vaše podatke.

Sigurnosno kopiranje podataka

Izradite redovite sigurnosne kopije kako biste spriječili gubitak važnih informacija.

Zaštitite svoju Wi-Fi mrežu

Pravilnom konfiguracijom i jakim lozinkama možete spriječiti neovlašteni pristup svojoj mreži.

Pratite svoje račune

Redovito provjeravajte svoje financijske račune za sumnjive aktivnosti.

Izobraževanje o spletni varnosti

Podizanje svijesti o važnosti sigurnosti
na internetu

Podijelite informacije s prijateljima.

Potaknite prijatelje i obitelj da budu svjesni važnosti sigurnosti na internetu i dijele korisne informacije.

Organizirajte radionice.

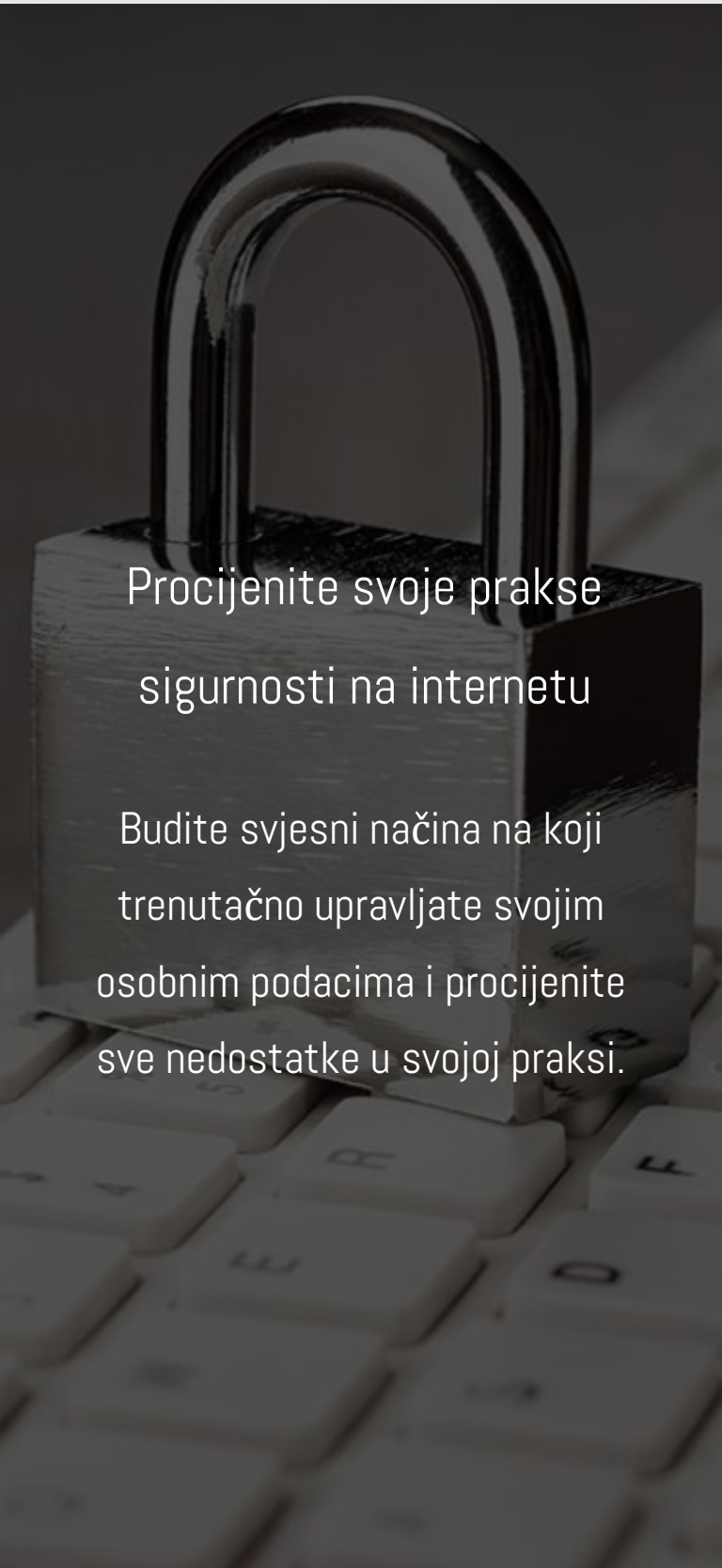
Organizirajte radionice na kojima ljudi mogu naučiti o sigurnim praksama i novim trendovima u sigurnosti na internetu.

Zagovarajte sigurne prakse.

Aktivno zagovarajte i promovirajte sigurne prakse u svojoj zajednici kako biste smanjili rizike na mreži.

Provedite osobnu online sigurnosnu reviziju

Procijenite i poboljšajte svoje prakse privatnosti na internetu.

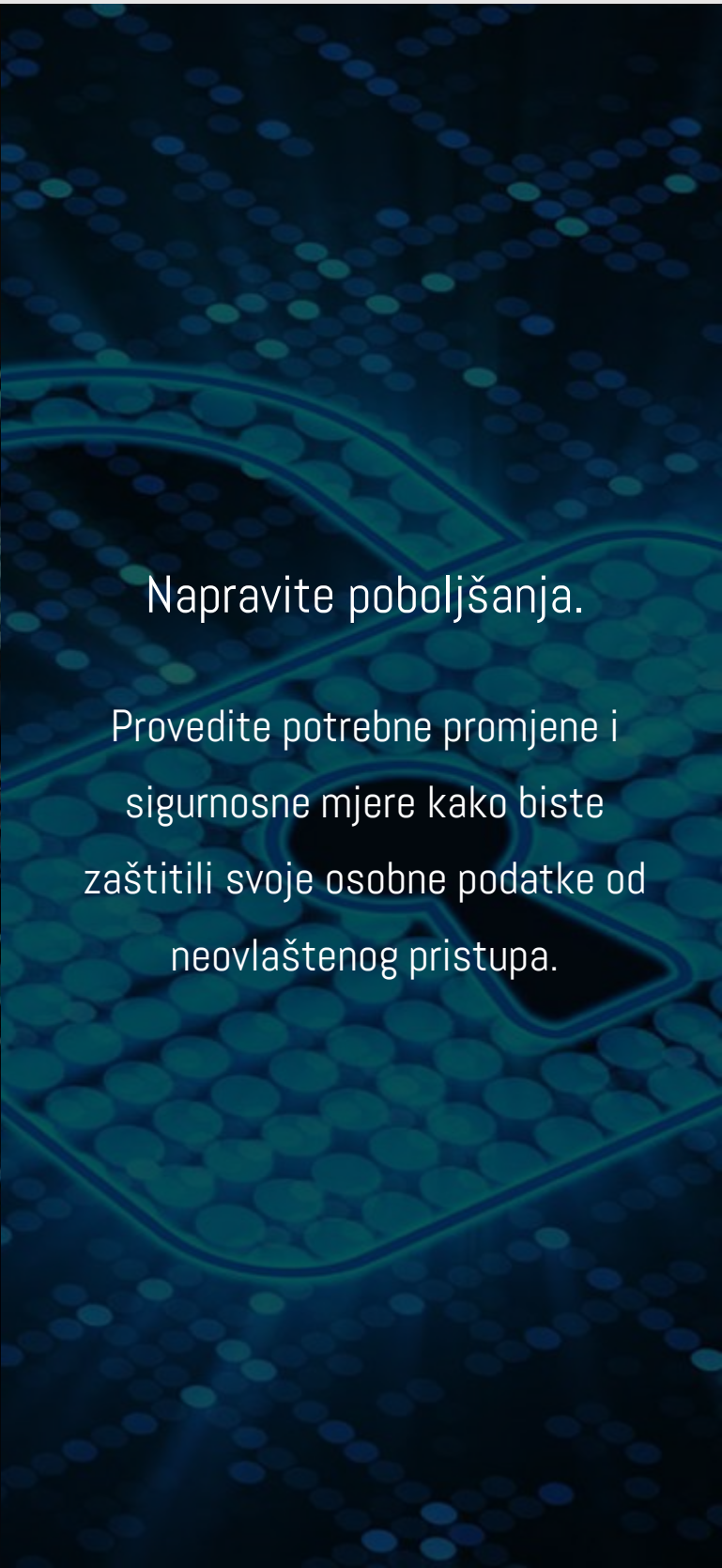
Procijenite svoje prakse
sigurnosti na internetu

Budite svjesni načina na koji
trenutačno upravljate svojim
osobnim podacima i procijenite
sve nedostatke u svojoj praksi.

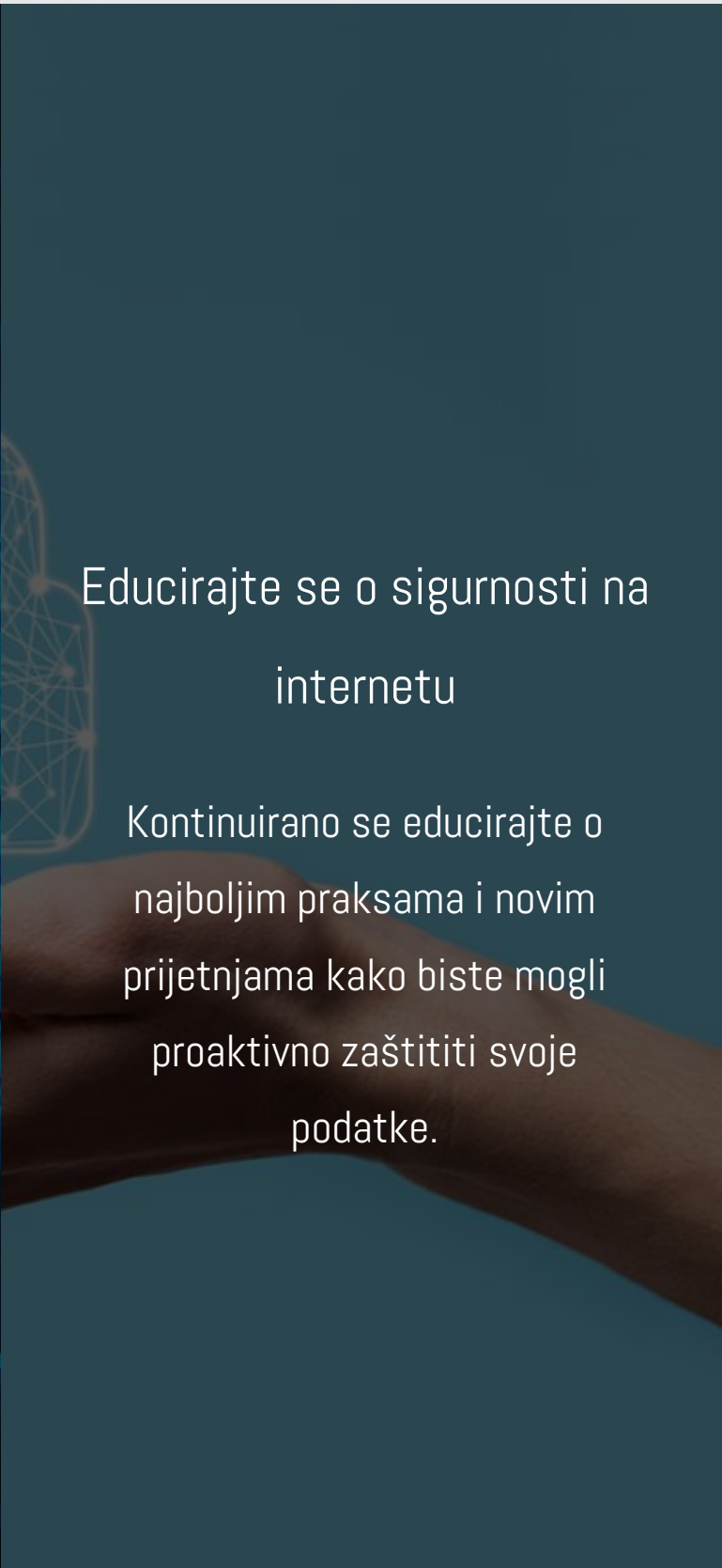
Identificirajte ranjivosti.

Identificirajte područja u kojima
ste najugroženiji i odmah ih
riješite kako biste smanjili
mogućnost zlouporabe vaših
podataka.

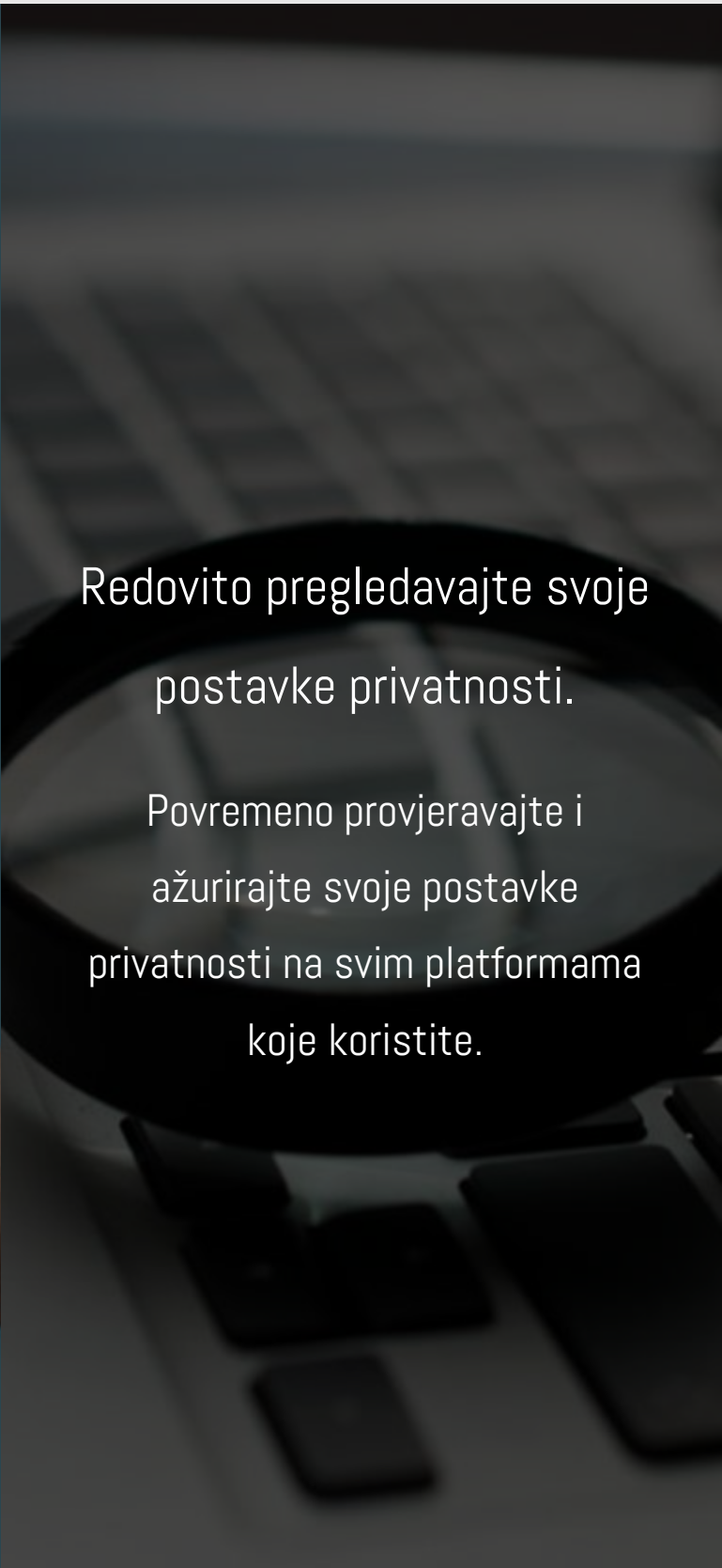
Napravite poboljšanja.

Provedite potrebne promjene i
sigurnosne mjere kako biste
zaštitili svoje osobne podatke od
neovlaštenog pristupa.

Educirajte se o sigurnosti na
internetu

Kontinuirano se educirajte o
najboljim praksama i novim
prijetnjama kako biste mogli
proaktivno zaštititi svoje
podatke.

Redovito pregledavajte svoje
postavke privatnosti.

Povremeno provjeravajte i
ažurirajte svoje postavke
privatnosti na svim platformama
koje koristite.

Zaključak o sigurnosti na internetu

Razumijevanje online sigurnosti ključno je za zaštitu korisnika i zajednica.

Identificirajte prijetnje

Razumijevanje različitih vrsta prijetnji, kao što su zlonamjerni softver i krađa identiteta, prvi je korak u zaštiti.

Obrazovanje drugih

Sudjelovanje u obrazovnim programima i radionicama povećava svijest i pomaže drugima da razumiju sigurnost na internetu.

Stvaranje sigurnije zajednice

Aktivnim radom i dijeljenjem znanja možemo doprinijeti sigurnijem online okruženju za sve korisnike.

Važnost sigurnosti

Online sigurnost nije samo individualna odgovornost, već je ključna za zaštitu cijele zajednice.

SIGURNOSNI ČIMBENICI

Uvod u ključne sigurnosne čimbenike

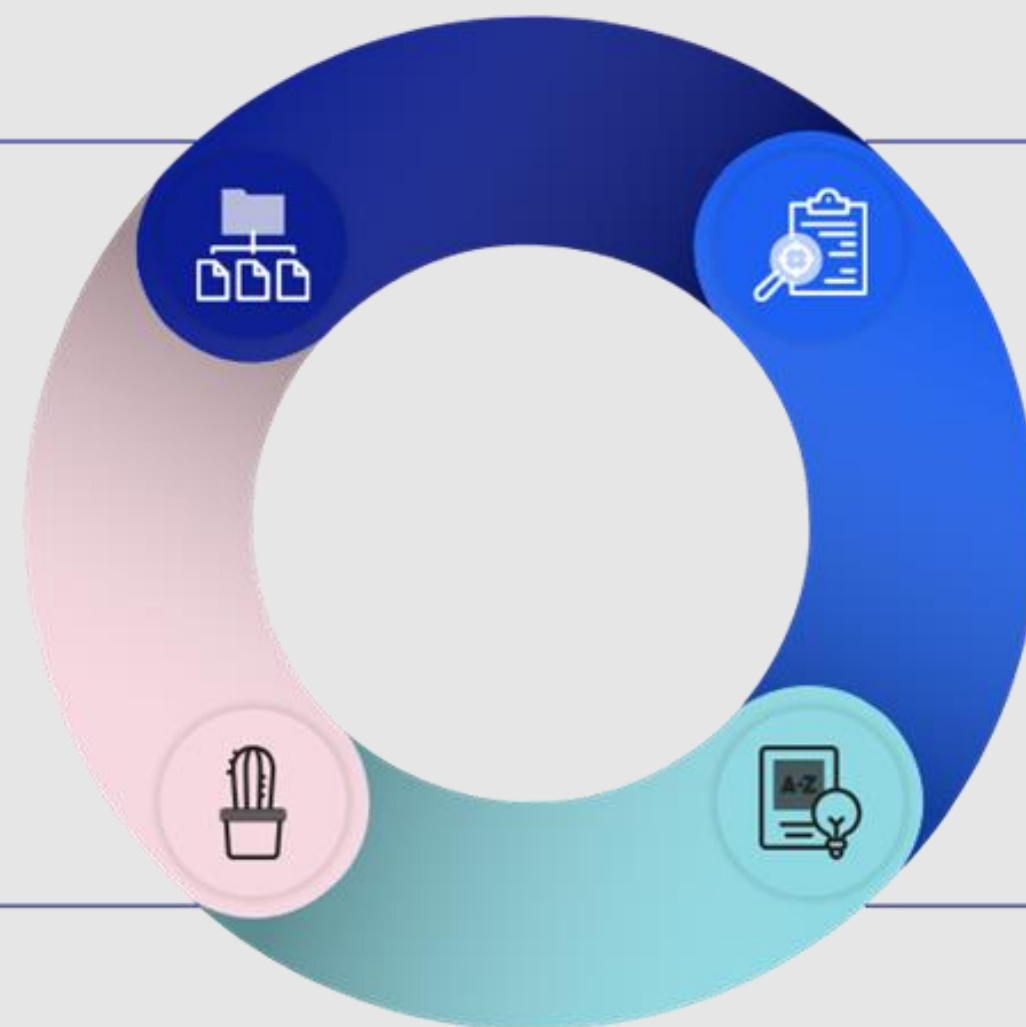
Razumijevanje sigurnosnih činjenica u digitalnom svijetu

Utjecaj društvenih mreža na privatnost

Razumijevanje kako društvene mreže utječu na osobne podatke.

Prikupljanje osobnih podataka
Društvene mreže često prikupljaju osobne podatke korisnika u različite svrhe, što povećava rizik od gubitka privatnosti.

Sigurnosne postavke
Ispravno postavljanje sigurnosnih postavki društvenih medija ključno je za zaštitu vaših osobnih podataka od neovlaštenog pristupa.

Izloženost oglasa

Korisnici su izloženi personaliziranim oglasima na temelju svojih aktivnosti i interakcija, što pojačava utjecaj društvenih mreža na njihovu privatnost.

Privatnost korisnika

Važno je da korisnici razumiju kako njihova aktivnost na društvenim mrežama može utjecati na njihovu privatnost i kako se mogu zaštititi.

Analiza sigurnosnih incidenata

Razumijevanje prijetnji i zaštite

Proučavanje prošlih incidenata omogućuje nam da identificiramo obrasce i ranjivosti koje mogu dovesti do prijetnji.

Analiza prošlih incidenata

Razumijevanje prijetnji

Analizom incidenata dobivamo uvid u prirodu prijetnji koje se javljaju u digitalnom okruženju.

Na temelju analize možemo poboljšati naše sigurnosne strategije i mjere za zaštitu od budućih incidenata.

Poboljšanje zaštitnih mjera

Analiza sigurnosnih incidenata

Razumijevanje prijetnji i zaštite

Analiza incidenata doprinosi većoj svijesti o važnosti digitalne sigurnosti među zaposlenicima.

Podizanje svijesti

Učenje na greškama

Svaki incident je prilika za učenje, što nam pomaže da spriječimo ponavljanje pogrešaka u budućnosti.

Tehnološka rješenja za zaštitu podataka

Učinkovita tehnološka rješenja za zaštitu vaših osobnih i poslovnih podataka.

Napredni antivirusni programi

Ovi programi pomažu u zaštiti vaših uređaja od zlonamjernog softvera i virusa, što smanjuje rizik od gubitka podataka.

Šifriranje podataka

Enkripcija je proces koji pretvara podatke u nečitljiv oblik, onemogućujući neovlaštenim osobama pristup čak i ako dobiju podatke.

Sigurnosne kopije podataka

Redovito izvođenje sigurnosnih kopija osigurava da su vaši podaci zaštićeni od gubitka, bilo zbog pogrešaka ili zlonamjernih napada.

Obuka zaposlenika

Obuka zaposlenika o najboljim praksama za zaštitu podataka ključna je za smanjenje rizika od ljudske pogreške i povećanje sigurnosti.

Preporuke za zaštitu podataka u organizacijama

Učinkovite strategije za zaštitu korisničkih podataka i usklađivanje sa zakonodavstvom

Provedba politike zaštite podataka

Organizacije moraju uspostaviti jasne politike za zaštitu osobnih i poslovnih podataka, što uključuje postupke za obradu i pohranu podataka.

Obuka zaposlenika

Zaposlenike treba redovito educirati o važnosti zaštite podataka i o pravilnim praksama za postupanje s osobnim podacima.

Usklađenost sa zakonom

Organizacije moraju osigurati da su njihovi postupci u skladu s primjenjivim zakonodavstvom o zaštiti podataka.

Periodični pregled sustava

Važno je redovito pregledavati i ažurirati zaštitne mjere kako bi se osiguralo da su podaci sigurni od novih prijetnji.

Uvođenje tehnoloških rješenja

Korištenje naprednih tehnologija kao što su enkripcija i sigurnosne kopije za dodatnu zaštitu vaših podataka.

Uloga obrazovanja u kibernetičkoj sigurnosti

Obuka zaposlenika ključna je za zaštitu od napada

01

Sprječavanje kibernetičkih napada

Obuka zaposlenika ključna je za smanjenje rizika od kibernetičkih napada na organizaciju jer obučeni zaposlenici mogu prepoznati i izbjeći potencijalne prijetnje.

02

Smanjite pogreške

Obuka zaposlenika pomaže u povećanju točnosti na poslu, što smanjuje vjerojatnost pogrešaka koje bi mogle dovesti do sigurnosnih incidenata.

Smjernice za sigurno korištenje društvenih mreža

Slijedite ključne smjernice za zaštitu osobnih podataka

Zaštita osobnih podataka

Uvijek provjerite i prilagodite postavke privatnosti na svojim profilima.

Ograničite dijeljenje informacija

Dijelite samo ono što je strogo potrebno i budite oprezni pri objavljivanju osobnih podataka.

IKlonite se nepoznatih veza

Nikada ne klikajte na poveznice iz nepoznatih izvora jer mogu dovesti do zlonamjernog softvera.

Redovito ažurirajte svoje lozinke

Koristite jake, jedinstvene lozinke i redovito ih mijenjajte kako biste zaštitili svoje račune.

Educirajte se o prijetnjama

Saznajte više o različitim vrstama prijetnji na internetu i kako ih izbjeći kako biste zaštitili svoju digitalnu prisutnost.

Savjeti za zaštitu osobnih podataka u digitalnom svijetu

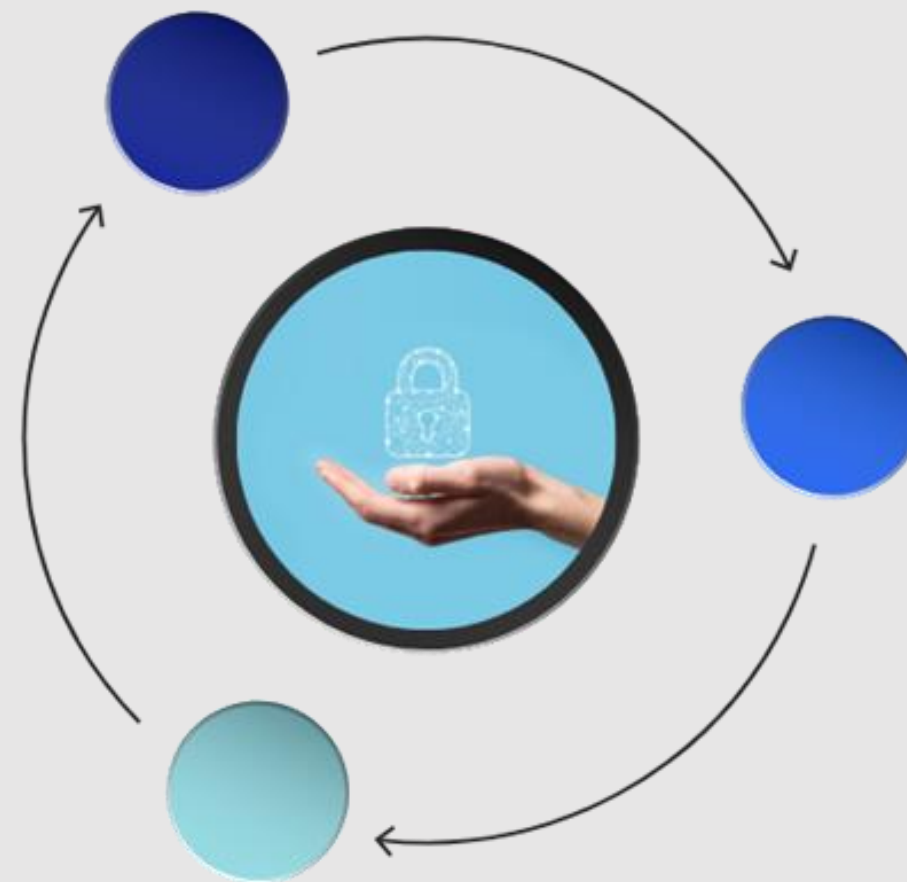
Učinkoviti koraci za zaštitu vaših osobnih podataka na internetu i društvenim mrežama

Koristite jake lozinke

Jake lozinke ključne su za zaštitu vaših računa od neovlaštenog pristupa. Koristite kombinaciju slova, brojeva i simbola.

Redovito ažurirajte svoje postavke privatnosti

Postavke privatnosti omogućuju vam da kontrolirate tko može vidjeti vaše podatke i kako se koriste. Redovito ih pregledavajte i ažurirajte.

Implementacija dvofaktorske provjere autentičnosti

Dvofaktorska autentifikacija dodaje dodatni sloj zaštite, što znači da morate potvrditi svoj identitet dodatnim korakom.

Početak rada sa sigurnošću na internetu

Zaštitite svoju privatnost i sigurnost

**Sufinancira
Europska unija**

AKTIVNO GRAĐANSTVO U MODERNOM DRUŠTVU

#ROMIN

LJUDSKA UNIVERZA LENDAVA
NÉPI EGYETEM LENDVA

AKTIVNO GRAĐANSTVO ZAHTIJEVA ANGAŽMAN POJEDINACA.

Pojedinci moraju aktivno sudjelovati u političkim procesima kako bi utjecali na odluke koje se na njih odnose.

PASIVNOST NARODA OMETA DEMOKRATSKE
PROCESE.

Mnogi ljudi ostaju pasivni, što smanjuje učinkovitost demokracije.

PROMICANJE AKTIVNE UKLJUČENOSTI KLJUČNO JE.

Potrebno je aktivno djelovanje kako bi se poboljšala društvena pitanja i procesi.

UVOD U AKTIVNO GRAĐANSTVO

VAŽNOST SUDJELOVANJA GRAĐANA

AKTIVNO SUDJELOVANJE POJEDINACA
KLJUČNO JE ZA FUNKCIONIRANJE
DEMOKRACIJE.

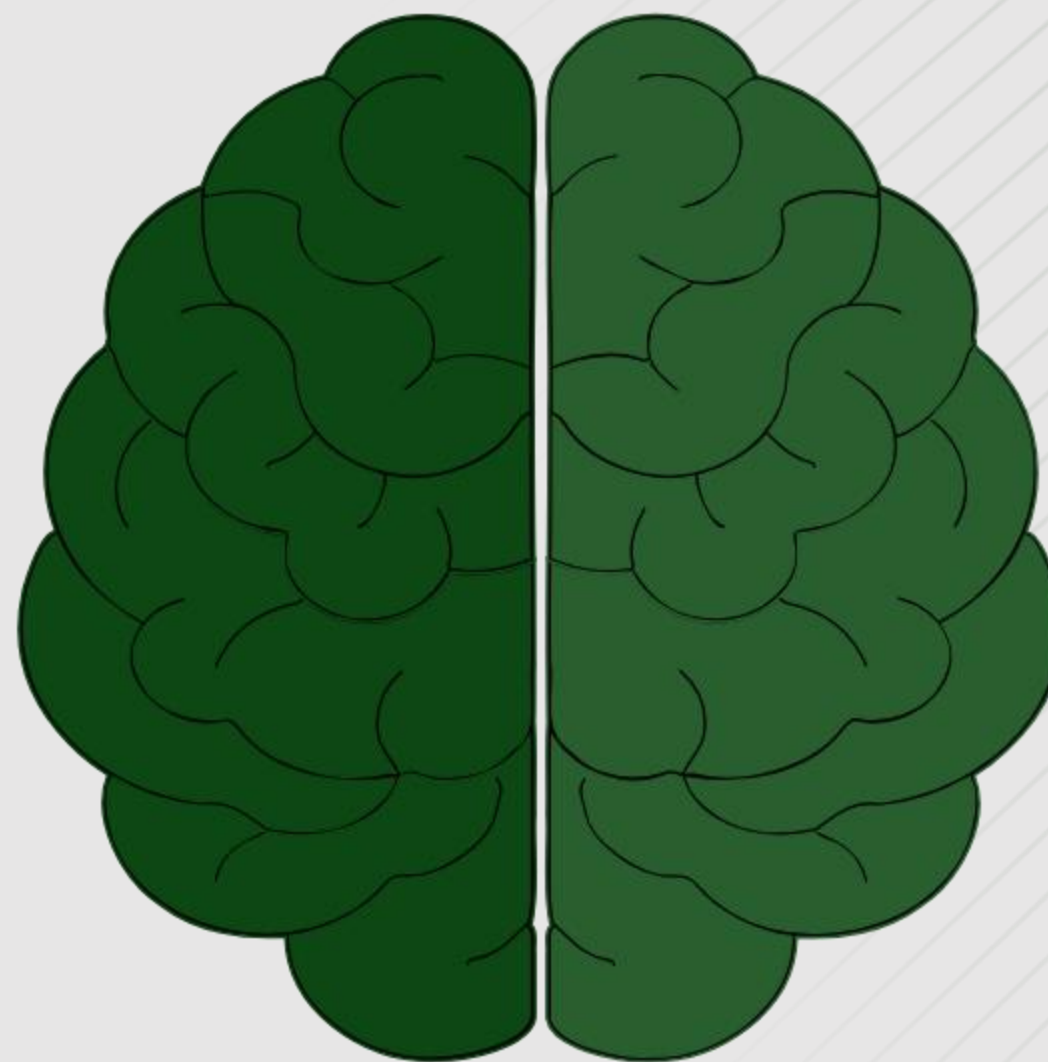
Bez sudjelovanja naroda teško je govoriti o istinskoj moći naroda.

TEORIJSKI OKVIRI AKTIVNOG GRAĐANSTVA

T. H. MARSHALL PODIJELIO JE
GRAĐANSKA PRAVA U TRI SKUPINE:
GRAĐANSKA, POLITIČKA I SOCIJALNA
PRAVA.

Ova podjela prava ključna je za razumijevanje
dimenzija aktivnog građanstva.

1

2

T. H. MARSHALL PODIJELIO JE
GRAĐANSKA PRAVA U TRI SKUPINE:
GRAĐANSKA, POLITIČKA I SOCIJALNA
PRAVA.

Ova podjela prava ključna je za razumijevanje
dimenzija aktivnog građanstva.

DOPRINOS T. H. MARSHALLA

Građanska prava: pravo na osobnu slobodu, slobodu govora itd.

Politička prava: pravo glasa i utjecaja na odluke.

Socijalna prava: jednak pristup zdravstvenoj skrbi i obrazovanju.

DIMENZIJE AKTIVNOG GRAĐANSTVA

Sudjelovanje u političkom životu.

Sudjelovanje civilnog društva.

Vrijednosti povezane s demokracijom i ljudskim pravima.

Sudjelovanje u zajednici.

ULOGA OBRAZOVANJA ZA AKTIVNO GRAĐANSTVO

OBRAZOVANJE JE KLJUČNO ZA RAZVOJ ZNANJA I
VRIJEDNOSTI.

Važnost obrazovanja u promicanju aktivnog građanstva i
demokratskih vrijednosti.

VIJEĆE EUROPE USREDOTOČENO NA
OBRAZOVANJE ZA DEMOKRATSKO GRAĐANSTVO.

Inicijative i programi koji podržavaju obrazovanje u
demokratskim vrijednostima.

KOMPETENCIJE ZA AKTIVNO GRAĐANSTVO.

Razvijanje vještina i sposobnosti potrebnih za sudjelovanje
u društvu.

INICIJATIVE VIJEĆA EUROPE

VIJEĆE EUROPE JE 1997. GODINE USPOSTAVILO
PROGRAM OBRAZOVANJE ZA DEMOKRATSKO
GRAĐANSTVO.

Ovim se programom potiče aktivno sudjelovanje građana u demokratskim procesima.

INICIJATIVE EUROPSKE UNIJE

EUROPSKA UNIJA PROVODI NIZ POLITIKA I STRATEGIJA.

Ove politike i strategije promiču aktivno građanstvo.

VAŽNOST DEMOKRATSKOG DJELOVANJA.

Svijest o važnosti demokratskog funkcioniranja ključna je za aktivno građanstvo.

PROGRAMI KOJIMA SE PODUPIRE AKTIVNO GRAĐANSTVO

GRAĐANI, JEDNAKOST, PRAVA I VRIJEDNOSTI (CERV).

1

Program CERV usmjeren je na promicanje aktivnog građanstva i zaštitu prava pojedinaca.

ERASMUS+ PROGRAM.

2

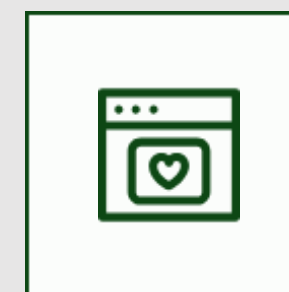
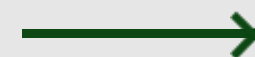
Erasmus+ olakšava razmjenu i mobilnost studenata i mladih, čime se doprinosi aktivnom građanstvu.

PREGLED PROGRAMA CERV

CILJ JE PROGRAMA CERV ZAŠTITITI I
PROMICATI PRAVA I VRIJEDNOSTI.

Program je usmjeren na temeljne vrijednosti EU-
a, koje uključuju prava svih građana.

POTPORA CIVILNOM DRUŠTVU.

Program omogućuje i potiče aktivno
sudjelovanje civilnog društva u procesima
donošenja odluka.

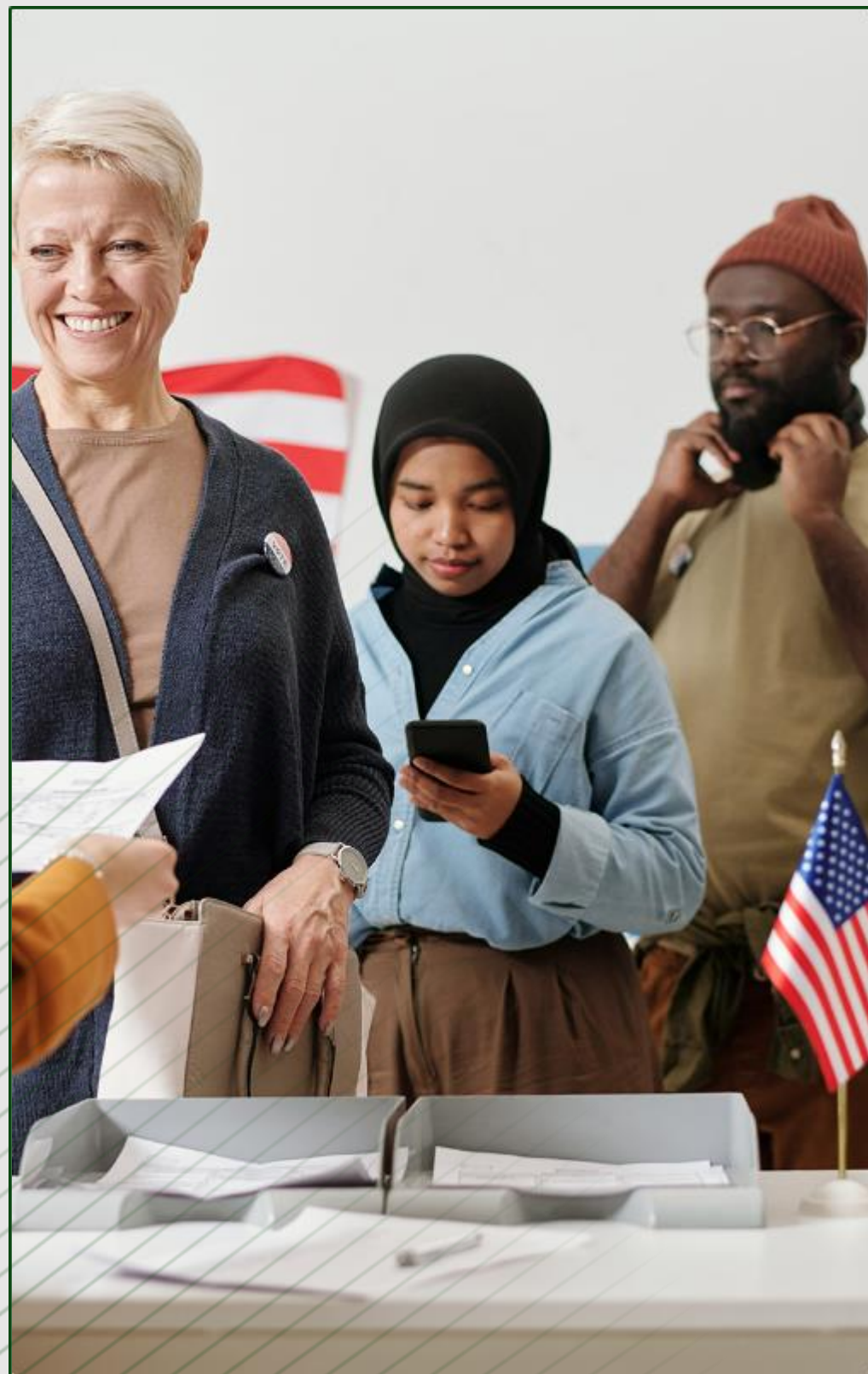

PROGRAMOM ERASMUS+ PODUPIRU SE
MOBILNOST I MEĐUNARODNA
PARTNERSTVA.

To doprinosi osobnom razvoju i poboljšanju kvalitete obrazovanja.

PREGLED PROGRAMA ERASMUS+

KRITIKE PROGRAMA AKTIVNOG GRAĐANSTVA

KRITIZIRATI INSTITUCIJE EU-A.

Postoji mišljenje da institucije EU-a imaju ograničeno razumijevanje aktivnog građanstva.

ZAKLJUČAK I BUDUĆE PERSPEKTIVE

1

VAŽNOST PRIZNAVANJA AKTIVNOG
GRAĐANSTVA.

Aktivno građanstvo ključno je za funkcioniranje
demokratskih društava.

2

RAZLIČITE DIMENZIJE AKTIVNOG
GRAĐANSTVA.

Aktivno građanstvo obuhvaća različite aspekte koji
se moraju uzeti u obzir.

3

PODRŠKA OBRAZOVNIM PROGRAMIMA.

Obrazovni programi trebali bi podržati razumijevanje
aktivnog građanstva.

**Sufinancira
Europska unija**

GRAĐANSTVO EUROPSKE UNIJE

#ROMIN

LJUDSKA UNIVERZA LENDAVA
NÉPI EGYETEM LENDVA

UVOD U GRAĐANSTVO EU-A

To državljanstvo nudi poseban status i prava koja uživaju građani EU-a.

GRAĐANSTVO EUROPSKE UNIJE REZULTAT JE PROCESA EUROPSKIH INTEGRACIJA.

Građani EU-a imaju pravo glasanja i kandidiranja na lokalnoj i europskoj razini.

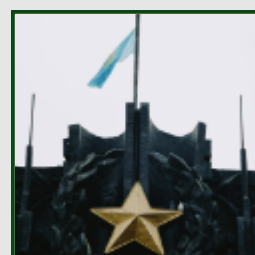
GRAĐANSTVO EU-A UKLJUČUJE PRAVO NA SUDJELOVANJE U DEMOKRATSKIM PROCESIMA.

GRAĐANSTVO EU-A JAMČI PRAVA POVEZANA S MOBILNOŠĆU.

Građani mogu slobodno putovati, raditi i živjeti u drugim zemljama EU-a.

RAZVOJ IDEJE EUROPSKOG GRAĐANSTVA

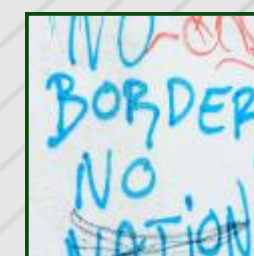
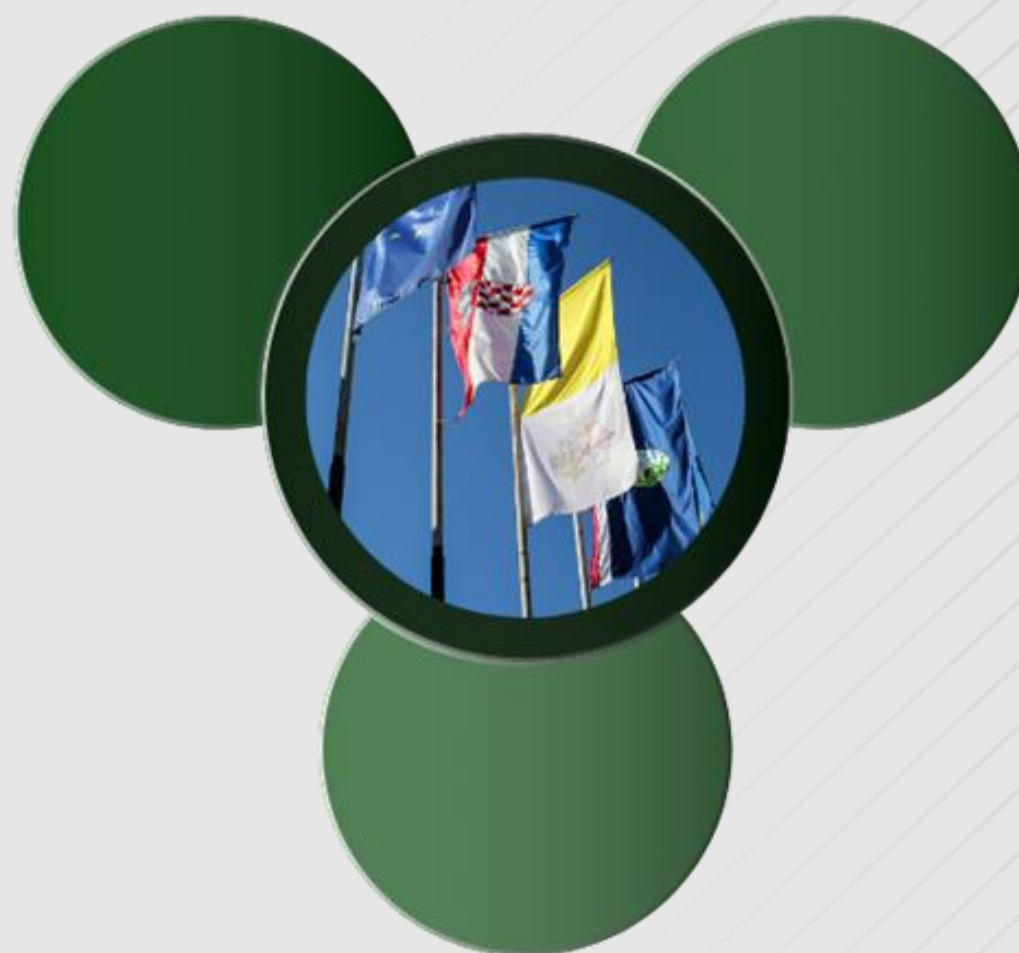
UGOVOR IZ MAASTRICHTA KAO PREKRETNICA (1993.).

Tim su ugovorom postavljeni temelji za razvoj europskog građanstva i uvođenje novih prava za građane EU-a.

WINSTON CHURCHILL I IDEJA EUROPSKOG IDENTITETA.

Churchill je bio jedan od prvih zagovornika ideje ujedinjene Europe, koja je postavila temelje za razmišljanje o europskom identitetu.

ODBACIVANJE NACIONALIZMA NAKON DRUGOG SVJETSKOG RATA.

Nakon rata Europa je razvila svijest o potrebi integracije i zajedničkog identiteta, što je utjecalo na ideju europskog građanstva.

VAŽNI DOKUMENTI I DOGAĐAJI

PARIŠKI UGOVOR (1951.) - SLOBODNO KRETANJE RADNIKA.

Tim su ugovorom postavljeni temelji za slobodno kretanje radnika unutar država članica.

TINDEMANSOVO IZVJEŠĆE (1975.) - PITANJA EUROPSKOG IDENTITETA.

Izvješće je usmjereno na razvoj europskog identiteta i suradnju među državama članicama.

UGOVOR IZ MAASTRICHTA – UVOĐENJE DRŽAVLJANSTVA EU-A (1992.).

Taj je Ugovor donio novu dimenziju uvođenjem koncepta građanstva EU-a, čime su ojačana prava i dužnosti građana.

UGOVOR IZ MAASTRICHTA I NJEGOV ZNAČAJ

UGOVOROM IZ MAASTRICHTA, POTPISANIM 1992.,

UVEDENJE PRAVNI KONCEPT DRŽAVLJANSTVA EU-A.

Ovo državljanstvo postalo je komplementarno nacionalnom državljanstvu.

GRAĐANIMA EU-A DONIJELA JE NOVA PRAVA.

Ta prava uključuju slobodu kretanja i pravo na sudjelovanje na lokalnim izborima.

PRAVA GRAĐANA EU-A

PRAVO NA SLOBODNO KRETANJE

Građani EU-a imaju pravo putovati i kretati se između država članica bez ograničenja.

PRAVO GLASOVANJA I KANDIDIRANJA

Građani EU-a mogu glasovati i kandidirati se na lokalnim i europskim izborima u državama članicama.

PRAVO NA KONZULARNU ZAŠTITU

Građani EU-a imaju pravo da ih štite konzulati drugih država članica kada se nalaze izvan EU-a.

AKTIVNO GRAĐANSTVO EU-A

AKTIVNO GRAĐANSTVO EU-A OBUHVAĆA POLITIČKA PRAVA.

Ta prava omogućuju građanima EU-a da sudjeluju u političkim procesima.

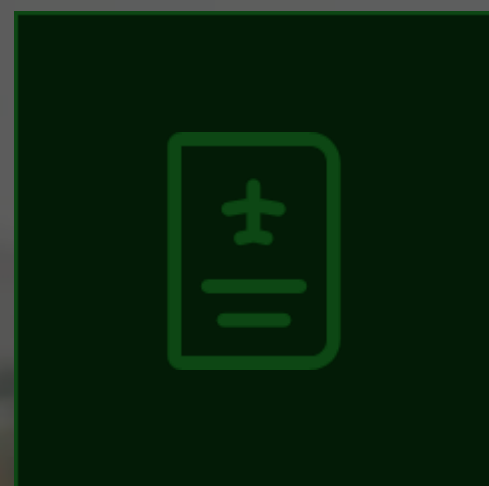
ZAŠTITA PRAVA GRAĐANA EU-A.

Aktivno građanstvo osigurava zaštitu prava pojedinaca.

SUDJELOVANJE U POLITIČKIM PROCESIMA NA RAZINI EU-A.

Građani EU-a mogu aktivno sudjelovati u donošenju politika EU-a.

EUROPSKA GRAĐANSKA INICIJATIVA

**EUROPSKA GRAĐANSKA INICIJATIVA OMOGUĆUJE MILIJUNU EUROPSKIH
GRAĐANA:**

da pozove Komisiju da predloži pravni akt o provedbi Ugovora EU-a.

PRAVO NA PODNOŠENJE PREDSTAVKE

**SVI GRAĐANI EU-A IMAJU PRAVO
PODNIJETI PREDSTAVKU
EUROPSKOM PARLAMENTU.**

To znači da građani EU-a mogu svoje pritužbe ili zahtjeve podnijeti izravno instituciji koja odlučuje o pitanjima koja se tiču EU-a.

**PREDSTAVKE MOGU SADRŽAVATI
PRITUŽBE ILI ZAHTJEVE.**

Građani mogu zahtijevati promjene ili izraziti svoje nezadovoljstvo određenim pitanjima koja su u području djelovanja EU-a.

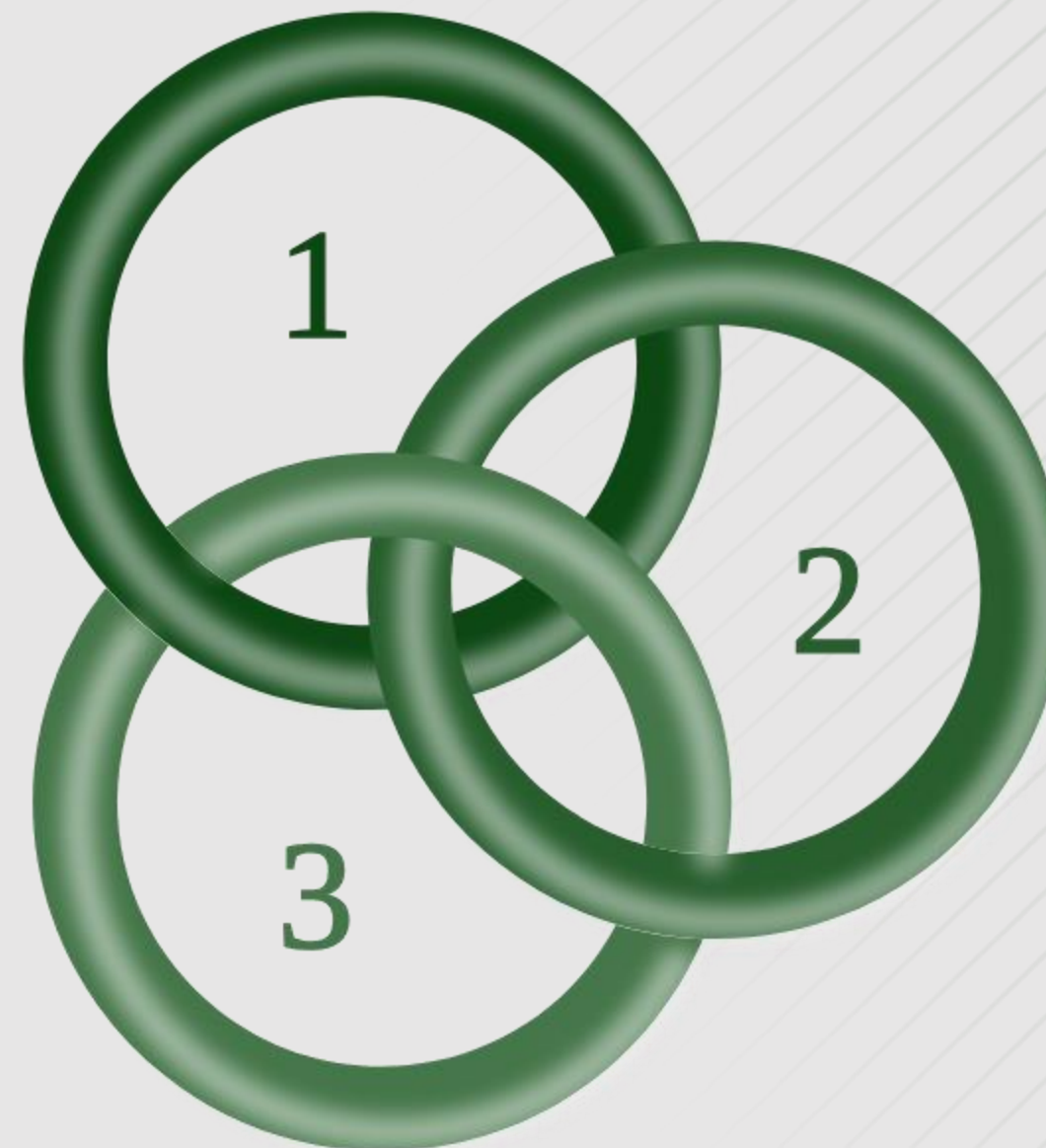
ULOGA EUROPSKOG OMBUDSMANA

EUROPSKI OMBUDSMAN NADZIRE KRŠENJA PRAVA I SLOBODA.

Naglašava važnost zaštite ljudskih prava u
Europskoj uniji.

IZRAVNA AKCIJA PROTIV NEPRAVILNOSTI U POSTUPANJU INSTITUCIJA EU-A.

Ombudsman djeluje kao posrednik u rješavanju
problema građana s institucijama EU-a.

NJOME SE POBOLJŠAVA ZAŠTITA GRAĐANA EU-A.

Njime se osigurava zaštita prava građana EU-a od
nepravilnosti u postupanju.

RAZVOJ GRAĐANSTVA EU-A U SKLADU S UGOVOROM IZ MAASTRICHTA

PRESUDE SUDA EUROPSKE UNIJE – PROŠIRENJE PRAVA.

Sud Europske unije svojim je presudama proširio opseg prava povezanih s građanstvom EU-a.

AMSTERDAMSKI UGOVOR (1997.) - JAČANJE PRAVA.

Tim je Ugovorom ostvarena znatna poboljšanja u okviru prava građana EU-a.

UGOVOR IZ LISABONA (2007.) - PRAVO NA GRAĐANSKU INICIJATIVU.

Ugovorom iz Lisabona uvedeno je pravo građana da predlažu zakonodavne akte.

PRAVA I MOGUĆNOSTI ZA AKTIVNO GRAĐANSTVO

PRAVO GLASA I BITI IZABRAN.

To pravo omogućuje građanima EU-a da sudjeluju u demokratskim procesima u svojim zemljama i u Europskom parlamentu.

MOGUĆNOST RJEŠAVANJA PREDSTAVKI.

Građani mogu podnijeti predstavku Europskom parlamentu, čime se potiče sudjelovanje i izražavanje mišljenja.

ZAŠTITA OD ZLOUPORABE.

Postojećim pravima osigurava se zaštita građana od zlostavljanja i diskriminacije.

ISKUSTVA GRAĐANA EU-A

1

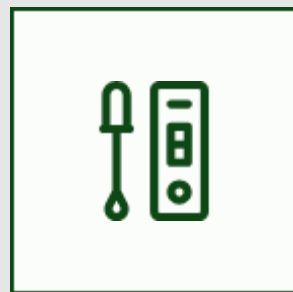
VEĆINA GRAĐANA EU-A ZNA SVOJA PRAVA.

Unatoč općem poznavanju prava, čini se da postoje nedostaci u dostupnosti informacija.

2

SMATRAJU DA JOŠ MNOGO TOGA TREBA UČINITI U PODRUČJU PRUŽANJA INFORMACIJA O TIM PRAVIMA.

Građani skreću pozornost na potrebu za poboljšanjem dostupnosti i jasnoće informacija o njihovim pravima.

PANDEMIJA COVID-19 UTJEČALA JE NA PRAVA GRAĐANA EU-A.

Pandemija je razotkrila ranjivosti i izazove u pogledu prava koja proizlaze iz građanstva EU-a.

DRŽAVLJANSTVO EU-A NIJE SAMORAZUMLJIV POJAM.

Pandemija je pokazala da se prava povezana s državljanstvom mogu staviti na kušnju.

PANDEMIJA COVID-19 IN DRŽAVLJANSTVO EU

SMJERNICE ZA BUDUĆNOST

1

JAČANJE DEMOKRATSKOG SUDJELOVANJA.

To uključuje povećanje
sudjelovanja građana u
političkim procesima.

2

PROMICANJE SLOBODE KRETANJA.

Pravo na slobodno
kretanje ključno je za
ujedinjeni EU.

3

ZAŠTITA GRAĐANA EU-A U KRIZNIM VREMENIMA.

To se odnosi na prava
i zaštitu građana
tijekom izvanrednih
situacija.

POBOLJŠANJE ODAZIVA BIRAČA

**ODAZIV BIRAČA NA IZBORIMA ZA
EUROPSKI PARLAMENT ČESTO JE
NIŽI NEGO NA NACIONALNIM
IZBORIMA.**

Taj pad odaziva birača predstavlja izazov za demokratsko sudjelovanje u EU-u.

SUDJELOVANJE ŽENA U POLITICI

1

ŽENE SU NEDOVOLJNO ZASTUPLJENE U POLITICI.

To znači da je njihova zastupljenost u političkim strukturama manja od očekivane.

2

**POTREBNE SU DALJNJE MJERE ZA PROMICANJE
SUDJELOVANJA ŽENA.**

Akcija uključuje niz strategija koje bi mogle povećati broj žena na političkim funkcijama.

PROMICANJE ANGAŽMANA GRAĐANA

**EUROPSKA KOMISIJA PLANIRA
PROJEKTE ZA PROMICANJE
NEOVISNOG PROMATRANJA
IZBORA.**

Ovi projekti usmjereni su na povećanje povjerenja javnosti u izborne procese.

DOVRŠITI

1

**GRAĐANSTVO EU-A KLJUČNO JE
ZA INTEGRACIJU GRAĐANA.**

Građanima daje veća prava i mogućnosti
unutar EU-a.

2

**POTREBAN JE DALJNI RAZVOJ
PRAVA GRAĐANA.**

Prava građana EU-a moraju se prilagoditi
novim izazovima i potrebama.

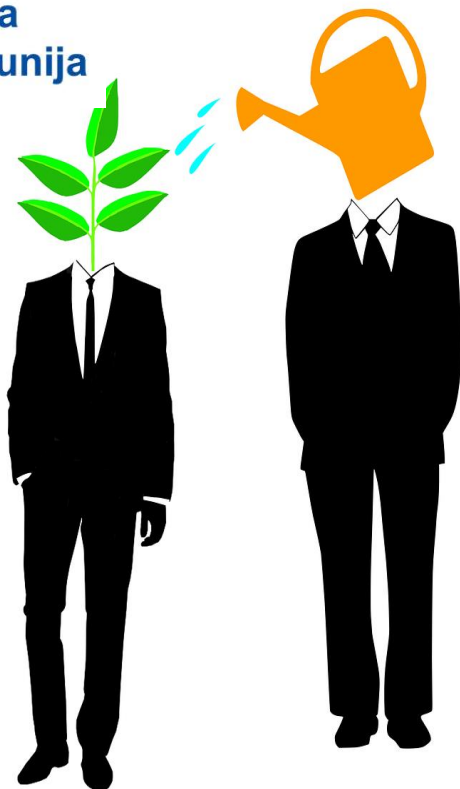
3

**ZAŠTITA PRAVA GRAĐANA JE
KLJUČNA.**

Osiguravanje sigurnosti i zaštite prava
temeljna je zadaća EU-a.

Sufinancira
Europska unija

MENTORSTVO U PRAKSI: KAKO VODITI I INSPIRIRATI MLADE ROME

#ROMA INFLUENCERS

L.JUDSKA UNIVERZA LENDAVA
NÉPI EGYETEM LENDVA

**STVORITE DEFINICIJU
MENTORSTVA.**

**KOJE KVALITETE
TREBA IMATI DOBAR
MENTOR?**

MENTORSTVO

je odnos u kojem
iskusnija osoba
(mentor) pruža
podršku, savjete i
usmjeravanje
manje iskusnoj
osobi u cilju
njezina razvoja i
napretka.

KLJUČNE KVALITETE MENTORA

#1

EMPATIJA

Razumijevanje i suosjećanje za izazove.

#3

KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE

Jasna i otvorena komunikacija.

#5

POUZDANOST

Dosljednost i pouzdanost u ispunjavanju obećanja.

#2

ISKUSTVO I ZNANJE

Posjedovanje relevantnog znanja i iskustva koje je korisno.

#4

INSPIRACIJA I MOTIVACIJA

Sposobnost poticanja i motiviranja.

MENTOR U AKCIJI

**U MALIMA GRUPAMA RASPRAVLJAJTE O
ULOGI MENTORA U SLJEDEĆIM
SLUČAJEVIMA**

#SLUČAJ I

PROBLEMI SA ŠKOLOVANJEM

Mlada Romkinja koja je tek krenula u srednju školu ima velike poteškoće u učenju i često kasni na nastavu. Osjeća da je njen trud uzaludan i osjeća da ne pripada školi.

#SLUČAJ 2

TRAŽENJE POSLA

Mladi Rom sa završenom srednjom školom traži svoj prvi posao. Ima ograničeno iskustvo, nisko samopoštovanje i ne zna kako sastaviti životopis ili se pripremiti za razgovor za posao.

#SLUČAJ 3

OSOBNİ PROBLEMI I OBITELJSKI IZAZOVI

Mladi Rom suočava se s osobnom krizom zbog problema u obitelji, što utječe na njegovo emocionalno stanje i motivaciju za školovanje i druge obveze.

**KAKO PRISTUPITI
INDIVIDUALNIM
IZAZOVIMA?**

**KOJE VJEŠTINE TREBA
IMATI MENTOR?**

#PRIMJER I

PROBLEMI SA ŠKOLOVANJEM

Mlada Romkinja koja je tek krenula u srednju školu ima velike poteškoće u učenju i često kasni na nastavu. Osjeća da je njen trud uzaludan i osjeća da ne pripada školi.

ZADAĆE MENTORA: Pomoći u formuliranju strategije za unapređenje organizacije, tražiti odgovarajuću pomoć od nastavnika i povećati povjerenje u njegovo učenje. Mentor bi je trebao potaknuti da govori o tome kako se osjeća i što joj može pomoći.

#PRIMJER 2

TRAŽENJE POSLA

Mladi Rom sa završenom srednjom školom traži svoj prvi posao.

Ima ograničeno iskustvo, nisko samopoštovanje i ne zna kako sastaviti životopis ili se pripremiti za razgovor za posao.

ZADAĆE MENTORA: Pomoć pri izradi životopisa i molbi za posao, simulacija razgovora za posao te savjetovanje kako se pripremiti za razgovor. Također treba naglasiti važnost pozitivnog razmišljanja i upornosti pri traženju posla.

#PRIMJER 3

OSOBNI PROBLEMI I OBITELJSKI IZAZOVI

Mladi Rom suočava se s osobnom krizom zbog problema u obitelji, što utječe na njegovo emocionalno stanje i motivaciju za školovanje i druge obveze.

ZADATAK MENTORA: Pružiti emocionalnu podršku i strategije za suočavanje sa stresom i poboljšati komunikaciju s članovima obitelji. Treba ga poticati da pronađe dodatne izvore podrške, poput savjetnika ili pristalica u zajednici.

#ULOGA MENTORJEV

#PODRŠKA I SAVJET

- *Emocionalna podrška:* Mentori pružaju emocionalnu podršku, koja im pomaže u prevladavanju stresnih situacija i upravljanju emocionalnim izazovima.
- *Savjeti i smjernice:* Mentori nude praktične savjete i smjernice o obrazovnim i karijernim putovima, pomažući da donose informirane odluke.

#ULOGA MENTORJEV

#RAZVOJ VJEŠTINA I KOMPETENCIJA

- *Praktična pomoć:* Mentori pomažu u razvoju specifičnih vještina, kao što su pisanje životopisa, priprema za intervju, pronalaženje posla i razvoj osobnih projekata.
- *Povezivanje s resursima:* Mentori pomažu u pristupu resursima i prilikama koje bi inače mogle biti nedostupne ili teško dostupne.

#ULOGA MENTORJEV

#POTICANJE RASTA I RAZVOJA

- *Postavljanje ciljeva:* Mentori pomažu mentoriranim da formuliraju i ostvare osobne i profesionalne ciljeve.
- *Motivacija i ohrabrenje:* Mentori ih potiču da ustraju i napreduju unatoč izazovima s kojima se suočavaju.

**KAKO POSTATI
MENTOR: ŠTO
FUNKCIONIRA, A ŠTO
NE?**

**ZNATE LI ZA NEKI
SUSTAV MENTORSTVA?**

#FUNKCIONIRA

- Razumijevanje i prilagođavanje potrebama mentija (individualiziran pristup dovodi do boljih rezultata).
- Redovita komunikacija (pomaže u održavanju odnosa i praćenju napretka).
- Poticanje samostalnosti (poticanjem mentijata na samostalno razmišljanje i donošenje odluka jačamo njegove vještine i samopouzdanje).
- Kulturološka osjetljivost (razumijevanje kulturnih vrijednosti, tradicije i izazova romske zajednice – razumijevanje konteksta u kojem vaši mentori žive ključ je učinkovitog mentorstva).
- Usklađivanje očekivanja (razjasnite svoja očekivanja od mentorstva i raspravite o tome što menti očekuje od vas).

#NE FUNKCIONIRA

- Ignoriranje kulturnih razlika.
- Dominantan pristup (autoritarni pristup bez uvažavanja mišljenja mentoriranog može dovesti do sukoba i smanjiti učinkovitost mentorstva).
- Izravan kritički pristup (nedostatak osjećaja za mentorovane emocije prilikom kritiziranja može dovesti do otpora i pada samopouzdanja).
- Nedostatak dugoročne podrške (nije riječ o kratkoročnom projektu, podrška mora biti kontinuirana).

**RAZMISLITE O
TRENUCIMA KADA STE I
SAMI TREBALI
MENTORA U
PROŠLOSTI; KAKO BI MI
TA OSOBA MOGLA
POMOĆI?**

KOMPETENCIJE ZA UČINKOVITO VOĐENJE TIMA

#VODITI PRIMJEROM

Voditelj je uzor, stoga je važno da svojim ponašanjem, postupcima i odlukama pokaže što očekuje od članova grupe.

Integritet: Vođa koji djeluje u skladu sa svojim vrijednostima i principima potaknut će povjerenje i poštovanje među članovima tima.

Dosljednost: Vođa mora biti dosljedan u svojim odlukama i postupcima, što pridonosi stvaranju predvidljivog i stabilnog okruženja.

Vođenje s poštovanjem: Poštivanje i uzimanje u obzir mišljenja, potreba i vrijednosti članova grupe ključ je uspješnog vođenja u romskoj zajednici.

Uključiv pristup: Poticanje članova grupe da pridonose procesima donošenja odluka jača osjećaj pripadnosti i odgovornosti.

ORGANIZACIJSKE SPOSOBNOSTI

Planiranje: Učinkovito planiranje aktivnosti, dodjeljivanje zadataka i postavljanje prioriteta.

Koordinacija: Sposobnost koordinacije rada između članova tima i osiguravanje da svi rade usklađeno prema zajedničkom cilju.

#RJEŠAVANJE KONFLIKATA

Identificiranje uzroka konflikata: Razumijevanje korijena konflikata, koji mogu proizaći iz kulturnih, društvenih ili osobnih razlika.

Medijacija: Korištenje tehnika medijacije za rješavanje nesuglasica na način koji čuva odnose unutar grupe i uzima u obzir kulturne razlike.

DONOŠENJE ODLUKA

Kolektivno odlučivanje: Poticanje sudjelovanja članova grupe u donošenju odluka čime se jača njihova motivacija.

Pragmatika: Razmatranje praktičnih aspekata i ograničenja u donošenju odluka, posebno u specifičnim kulturnim kontekstima.

#MOTIVACIJA ČLANOVA GRUPE

Prepoznavanje i nagrađivanje doprinosa. Naglašavanje pozitivnih doprinosa članova tima i njihovo nagrađivanje, čime se povećava njihova motivacija.

Osobni rast. Poticanje članova na učenje i osobni razvoj te pružanje mogućnosti za napredovanje.

SIMULACIJA UPRAVLJANJA GRUPOM

**I. ZADATAK: ORGANIZACIJA
KULTURNOG DOGAĐAJA U
ROMSKOJ ZAJEDNICI**

**SIMULACIJA GRUPNOG
UPRAVLJANJA
ZADATAK 2: RJEŠAVANJE
KONLIKATA U ROMSKOJ
ZAJEDNICI: NESLAGANJE IZMEĐU
MLADIH ROMA I OSTALIH ČLANOVA
ZAJEDNICE OKO KORIŠTENJA
SPORTSKOG IGRALIŠTA**

SIMULACIJA UPRAVLJANJA GRUPOM I. ZADATAK: ORGANIZACIJA KULTURNOG DOGAĐAJA U ROMSKOJ ZAJEDNICI

Izraditi plan kako uključiti pripadnike romske zajednice u organizaciju i provedbu događaja.

Identificirati ključne osobe u romskoj zajednici s kojima je potrebno surađivati.

Pripremite plan za rješavanje potencijalnih izazova kao što su nepovjerenje ili nedostatak resursa.

SIMULACIJA GRUPNOG UPRAVLJANJA ZADATAK 2: RJEŠAVANJE KONFLIKATA U ROMSKOJ ZAJEDNICI: NESLAGANJE IZMEĐU MLADIH ROMA I OSTALIH ČLANOVA ZAJEDNICE OKO KORIŠTENJA SPORTSKOG IGRALIŠTA

Odredite voditelja koji će usmjeravati raspravu i tražiti rješenja.

Analizirajte situaciju i identificirajte uzroke konflikata.

Pripremite strategiju posredovanja i rješavanja konflikata koja će uključivati pregovore, posredovanje i uključivanje svih pogođenih strana.

Izraditi plan dugoročne prevencije sličnih konflikata koji uključuje uspostavljanje dijaloga i suradnje.

PAMETNI CILJEVI – Plan osobnog razvoja

Upotrijebite tablicu u nastavku kako biste formulirali svoj cilj pomoću SMART metode. Važno je da vaš cilj bude jasan, ostvariv i usmjeren na konkretan rezultat. Ovaj plan će vam pomoći da ostanete usredotočeni i pratite svoj napredak.

S – Specifičan	Što točno želim postići? Što želim učiniti? _____
M – Mjerljivo	Kako ću znati da sam postigao svoj cilj? Koji su pokazatelji uspjeha? _____
A – Dostupno	Je li cilj realan i izvediv? Imam li potrebna sredstva? _____
R – Relevantan	Zašto mi je ovaj cilj važan? Kako se uklapa u moje vrijednosti? _____
T – Vremenski ograničeno	Do kada želim postići ovaj cilj? Koje su prekretnice? _____
MOJ SMART CILJ	Ovdje zapišite konačni cilj koji uključuje sve SMART elemente. _____

Upitnik o samopoštovanju

Procijenite koliko se slažete sa sljedećim izjavama. Zaokružite broj koji najbolje opisuje vaše mišljenje.

Ljestvica:

1 – uopće se ne slažem

2 – ne slažem se više

3 – ni ne slažem se ni ne slažem

4 – u potpunosti se slažem

5 – u potpunosti se slažem

1. Osjećam se kao vrijedna osoba, baš kao i drugi.

2. Općenito sam zadovoljan sobom.

3. Ponekad mislim da sam pravi gubitnik. (obrnuto)

4. Osjećam se kao da imam puno dobrih osobina.

5. Mogu raditi stvari jednako dobro kao i većina ljudi.

6. Ponekad se osjećam kao da nisam dobar koliko bih trebao biti. (obrnuto)

7. Poštujem sebe.

8. Radije bih imao više poštovanja prema sebi. (obrnuto)

9. Općenito, sklon sam misliti da sam neuspjeh. (obrnuto)

10. Imam pozitivan stav prema sebi.

Upute za procjenu

Za obrnute izjave (označene kao 'obrnute') zamjenjujemo vrijednosti: $1 \rightleftharpoons 5$, $2 \rightleftharpoons 4$, 3 ostaje isto.

Zbrojite bodove svih tvrdnji. Viši rezultat znači veće samopoštovanje.

Tumačenje rezultata (otprilike)

- 40-50 bodova: vrlo visoko samopoštovanje
- 30-39 bodova: zdravo samopoštovanje
- 20-29 bodova: niže samopoštovanje
- manje od 20 bodova: preporučena podrška ili razgovor s mentorom